

Geactualiseerd Beleidsplan Victoria Deluxe vzw - 2008

Inhoudsopgave inhoudelijk beleidsplan

<u>Inhoudsopgave</u>	1
<u>1. Inleiding</u>	2
<u>2. Visie en doelstellingen van Victoria Deluxe</u>	4
<u>3. Sociaal-artistieke projecten in 2008</u>	10
<u>3.1. Soirée Deluxe in het seizoen 2007-2008 ism. De Centrale en Buurtwerk Nieuwland</u>	10
<u>3.2. Project Autonome Beeldvorming i.s.m. Managers van Diversiteit</u>	15
<u>3.2.1. Back&Forward i.s.m. SAMV, Agora en KCVooruit</u>	17
<u>3.2.2. Muziekdocumentaire Stephen Shorrock</u>	17
<u>3.2.3. Documentaire rond ‘mensen zonder papieren’ i.s.m. De Sloep</u>	18
<u>3.3. RVT Het Heiveld i.s.m. OCMW Gent: documentaire over onthaal en opname</u>	19
<u>3.4. Emancipatorische Projecten i.s.m. OCMW Gent: theater over kermis en armoede</u>	20
<u>3.5. We in House: theatervoorstelling op basis van tekst auteur Frank Vande Veire</u>	23
<u>3.6. RVT Zonnebloem i.s.m. OCMW Gent</u>	25
<u>4. Sociaal-artistieke projecten in voorbereiding en ontwikkeling</u>	28
<u>4.1. RVT Herfstvreugde – RVT Ter Meere i.s.m. OCMW Berlare</u>	28
<u>4.2. Langspeelfilm ‘Voorlopig niks’</u>	30
<u>4.3 Kindertheateratelier</u>	33
<u>4.4. Project Auteurschap</u>	35
<u>4.5. Sociaal-artistiek project Scheldeoord i.s.m. Kunst (H)art</u>	35
<u>5. Ondersteuning van Gentse projecten en actoren</u>	36
<u>5.1. Fotografieproject voor anderstalige nieuwkomers o.l.v. Eduardo Tardaguila i.s.m. Kompas</u>	36
<u>5.2. ‘Vlasmarktproject’ o.l.v. Eric Kempeneers</u>	38
<u>5.3. ‘Zonder delirium valt niemand van het dak’ o.l.v. An Vanderghote</u>	39
<u>5.4. Tiens Tiens – De andere k(r)ant van Gent</u>	40
<u>5.5. (Kinder)fanfare i.s.m. Buurtwerk Nieuwland en Samenlevingsopbouw</u>	41
<u>5.6. Klup Art-istik</u>	41
<u>6. Internationale werking in 2008</u>	42
7. Jaarkalender 2008	44
<u>8. Tot slot - Bijzondere aandacht en zorg t.a.v. de meest kwetsbaren</u>	45

1. Inleiding

In 2008 gaat Victoria Deluxe haar derde werkjaar in als structureel erkende sociaal-artistieke organisatie. Ook volgend jaar willen we een sterke werking ontplooiën: het opzetten van kwaliteitsvolle sociaal-artistieke projecten, een stevige verankering van onze vrijwilligerswerking, het ondersteunen van Gentse actoren en initiatieven en het ondersteunen van maatschappelijke acties die gericht zijn op sociale rechtvaardigheid.

De voorbije werkjaren heeft een hechte ploeg medewerkers en vrijwilligers zich aan de werking verbonden. Dit maakt dat we op een sterk onderbouwde en collegiale manier in de praktijk aan de slag kunnen gaan. In deze praktijk proberen we vooral met die burgers aan de slag te gaan die binnen de reguliere samenleving nauwelijks nog een stem krijgen en ook op politiek vlak onvoldoende worden verdedigd. We voelen ons verplicht om de toenemende kloof tussen burgers met veel en burgers met weinig of geen sociaal, cultureel en economisch kapitaal te benoemen. Dit maakt onze werksoort des te relevanter.

We trachten onze middelen maximaal in te zetten met het oog op meer participatie en verankering van burgers in onze samenleving. De inzet van artistieke en creatieve middelen blijft de motor om te werken in de richting van meer sociale cohesie en sociale verbondenheid. In deze zoektocht zijn we echter niet alleen. We zijn bijzonder tevreden over de sterke samenwerkingsverbanden die we met tal van organisaties zijn aangegaan. Ook t.a.v. de toekomst streven we naar overleg, dialoog en samenwerking waar nodig en mogelijk. In de context van deze inleiding benoemen we hieronder graag de samenwerkingsovereenkomst die we met de twee andere sociaal-artistieke organisaties uit Gent zijn aangegaan.

Vanuit de drie – structureel erkende – sociaal-artistieke organisaties zijn we ons bewust van de vrij unieke plaats die we in Vlaanderen innemen. In geen enkele andere Vlaamse stad zijn zoveel erkende sociaal-artistieke werkingen actief. Deze situatie is geen overbodige luxe maar beantwoordt aan de nood aan kwaliteitsvolle basiswerkingen die streven naar meer sociale cohesie en sociale verbondenheid. De motor van de drie werkingen bestaat uit het aanwenden van het cultureel en maatschappelijk potentieel van de Gentse bevolking. Hoe verschillend we ook werken, steeds herkennen we de focus op die groepen, die buurten die moeilijk tot geen aansluiting meer vinden bij het reguliere maatschappelijke leven. In die zin scharen we ons volop achter de stedelijke beleidslijn die zich richt op het tegengaan van de toenemende dualisering.

Vanuit dit besef hebben we vanuit de drie basiswerkingen besloten om nauwer te gaan samenwerken met de bedoeling om onze maatschappelijke slagkracht nog te vergroten.

*Via een maandelijks vast overlegmoment willen **Bij de Vieze Gasten, Victoria Deluxe en Rocsa** een samenwerking uitbouwen op volgende vlakken:*

- De opgebouwde kennis en expertise in hoe we de Gentse (wijk)bewoners betrekken bij cultuurcreatie en –participatie willen we maximaal bruikbaar en deelbaar maken t.o.v. elkaar. We willen op zoek gaan waar we kunnen ‘leren van elkaar’ met de bedoeling om onze werkmethodes nog sterker inzetbaar te maken in de Gentse gordelwijken.*
- We willen samen op zoek gaan hoe we een brug kunnen leggen tussen het maatschappelijke en culturele werkveld. Dit houdt in dat we vanuit de drie werkingen op zoek gaan hoe de sociaal-artistieke praktijk kan worden verbonden met het breed maatschappelijk werk. Hieraan gekoppeld willen we*

binnen het Gentse culturele werkveld op zoek gaan naar hoe we de burgers – die traditioneel minder worden gehoord – wel een stem en forum kunnen geven.

- In de organisatorische uitbouw en het uitzetten van onze werkmethodek willen we knowhow en kennis uitwisselen zodat we onze middelen maximaal kunnen inzetten t.a.v. de samenleving. Dit houdt in dat we onze middelen en mogelijkheden t.a.v. elkaar sterker willen aanwenden.

- Op regionaal en gemeenschapsniveau willen we het ‘Gents model’ op een eendrachtige manier naar voren brengen en promoten. Concreet willen we de kracht van uitwisseling en samenwerking benoemen als een kracht die de stedelijke bevolking kan dynamiseren en versterken.

- We denken na hoe we vanuit de drie werkingen internationale samenwerking en uitwisseling kunnen opzetten. In die zin streven we vanuit de Gentse sociaal-artistieke praktijk naar een voortrekkersrol op vlak van internationalisering.

In dit geactualiseerde beleidsplan bieden we een breed overzicht van de projecten en activiteiten die we in 2008 willen ontplooiën. Een aantal projecten zijn reeds van start gegaan in 2007, zodat deze zich over twee werkjaren uitspreiden. Andere projecten zitten nog volop in een voorbereidingsfase. Dit houdt in dat een meer definitieve ontwikkeling zich in de herfst van 2008 zal ontwikkelen.

Een geactualiseerd beleidsplan schrijven betekent meer dan voldoen aan een decretale opdracht. We benutten dit beleidsplan ook als een intern werkinstrument. In de aanloop van het schrijfproces werden drie teamdagen georganiseerd met de bedoeling om de voorbije werkperiode te evalueren en via dialoog en overleg met elkaar de keuzes t.a.v. 2008 te maken. Tijdens dit overleg viel op dat het aantal vragen en voorstellen t.a.v. onze praktijk gestaag blijft toenemen. We maken niet de keuze om exponentieel te groeien, maar opteren voor een stabiele en kwaliteitsvolle werking die op een overzichtelijke en krachtige manier haar missie en doelstellingen kan realiseren. Naast de structurele erkenning vanuit het Kunstendecreet hopen we op de continuering van de stedelijke en provinciale ondersteuning t.a.v. onze sociaal-artistieke werking.

2. Visie en doelstellingen van Victoria Deluxe

De visietekst werd recent bijgewerkt. We nemen de herwerkte versie graag integraal op in het geactualiseerde beleidsplan 2008.

2.1. Van klacht naar kracht

Victoria Deluxe is een brede en gelaagde werking die in de eerste plaats sociaal-artistieke projecten opzet. Dit zijn creatieve werkprocessen waarin wordt getracht om iedereen een volwaardige plek en stem te geven. In onze sociaal-artistieke werking streven we naar een gastvrije en stimulerende werkcontext ten opzichte van iedereen die meewerkt. Niet de productie van 'kunst op zich' staat centraal, wel de inzet van creatieve en artistieke middelen om op een toegankelijke manier de participanten meer zeggingschap te geven. Via deelname aan deze projecten hopen we dat de participanten zich maatschappelijk terug sterker kunnen verankeren. Onze belangrijkste uitdaging bestaat als het ware uit een zoeken naar hoe we diverse mensen hun kijk en visie op de wereld kunnen laten vertellen of uitdrukken. Victoria Deluxe wil een warme en solidaire werkplek zijn waar participanten uiteenlopende vaardigheden kunnen ontwikkelen en uitwisselen. Het werken in de richting van sociale verbondenheid is zowat de belangrijkste doelstelling van onze praktijk. We willen graag dat de mensen zich thuis voelen op Victoria Deluxe.

De sociaal-artistieke praktijk betekent voor Victoria Deluxe dat het artistieke wordt ingezet om kwetsbare burgers hun perspectief op het leven en de wereld te ontwikkelen en tot uitdrukking te brengen. We kiezen er bewust voor om met 'vergeten en genegeerde groepen' sociaal-artistieke projecten te ontwikkelen. Het artistieke en het creatieve worden daarbij procesmatig aangewend als middel van emancipatie en empowerment van kwetsbare groepen in de maatschappij. Dit gebeurt vanuit een sterk geloof in het potentieel en de kwaliteiten van burgers, die niet zelden in onze prestatie maatschappij uitgesloten worden. We vertrekken hierbij van de visie 'van klacht naar kracht': we willen inzoomen op de kwaliteiten van die mensen waarvan de samenleving meestal enkel aandacht heeft voor hun zogenaamde tekorten (bvb. ten aanzien van de arbeidsmarkt).

2.2. Zorg en maatschappelijke actie ten aanzien van de meest kwetsbaren

In onze werking komen we dikwijls met groepen en individuen in contact die het maatschappelijk op diverse vlakken lastig hebben. In onze samenleving met twee snelheden worden steeds meer burgers uitgesloten van het reguliere maatschappelijke leven. Binnen de huidige maatschappelijke context valt op dat mensen die het moeilijk hebben vaak zelf verantwoordelijk worden gesteld en dat er zelden wordt gesproken over structurele vormen van uitsluiting.

Het streven naar een meer rechtvaardige samenleving loopt als een rode draad doorheen de projecten. In die zin hanteren we de metafoer van een vakbond. We zijn culturele guerrillero's die als een soort vakbond fungeren om de rechten van de meest kwetsbaren mee te verdedigen. Op Victoria Deluxe komen mensen langs die kampen met psychische problemen, moeilijk tot geen woonst meer vinden, moeilijk tot geen aansluiting meer vinden op de reguliere arbeidsmarkt, in een sociaal isolement zijn terechtgekomen, over geen papieren beschikken, enzovoort.

De acties die we hier rond ontwikkelen, situeren zich zowel op persoonlijk als op maatschappelijk niveau: van het mee helpen zoeken naar een geschikte woonplaats tot het opzetten van de Stem72-actie (nationale affiehecampagne) met het oog op een humaan asielbeleid en de

regularisatie van mensen zonder papieren. We namen en nemen deel aan het verzet tegen de armoede en brengen de woonproblematiek en de toenemende opsluiting en internering van maatschappelijk kwetsbare groepen en individuen via debatten en acties onder de aandacht.

2.3. Overleg en dialoog

Om in onze opzet te slagen, proberen we voortdurend in dialoog te treden met iedereen die in onze werking meedraait en met de verschillende partnerorganisaties. Vanuit deze dialoog proberen we op een eerlijke en consequente manier een dagelijkse werking uit te bouwen. Wekelijkse teamvergaderingen, werkoverleg met de vele vrijwilligers, gesprekken met andere organisaties zijn middelen om relevante en betekenisvolle projecten te ontwikkelen.

Naast het ontwikkelen van eigen voorstellen, kloppen steeds meer mensen en organisaties zelf aan met werkideeën en projectvoorstellen. Zo werkten we de voorbije jaren onder meer samen met diverse Rust- en verzorgingstehuizen, de gevangenis van Gent, het onthaalbureau voor anderstalige nieuwkomers, Cultureel Centrum Evergem, Cultureel Centrum Belgica in Dendermonde, Vooruit, NTGent en ondersteunden we verschillende projecten van individuele kunstenaars of sociale actievoerders.

In alle projecten en acties die we opzetten, trachten we een breder maatschappelijk verhaal te ontwikkelen. Creatieve actie, sociale rechtvaardigheid en solidariteit zijn in de context van onze werking sleutelbegrippen. De projecten vertrekken vanuit de noodzaak om in tegenstelling tot de reguliere artistieke productie, meer diverse leefwerelden uit onze samenleving te documenteren en te verbeelden. De specifieke sociaalartistieke doelstellingen kaderen we binnen de meer algemene doelstelling van het streven naar nieuwe vormen van sociale cohesie.

2.4. Interculturaliteit

Vanuit de doelstelling van 'verbinding' is het realiseren van interculturele projecten een belangrijk werkspoor. Door mensen met verschillende culturele achtergronden samen te brengen in een creatief werkproces, kunnen verschillen omgezet worden in gemeenschappelijke dromen en doelen.

Ten eerste verwijst dit naar het opzetten van verbindingen tussen diverse bevolkingsgroepen. De praktijk die Victoria Deluxe ontwikkelt, vertrekt meestal vanuit een doelgroepenbenadering (bv. senioren, nieuwkomers, mensen met een psychiatrische problematiek, allochtone jongeren) maar wordt steeds gestuurd in de richting van vermenging en verbinding. Concreet betekent dit dat aanvankelijk los van elkaar opgezette projecten met elkaar in interactie worden gebracht, en dat deelnemers van projecten kunnen doorstromen naar andere projecten.

Ten tweede positioneert Victoria Deluxe zich als een verbindende kracht tussen de artistieke praktijk en de hiermee verbonden cultuurhuizen, en het brede maatschappelijke middenveld (o.m. welzijnsorganisaties, allochtone zelforganisaties, sociaal-culturele organisaties,...). Een concreet voorbeeld hiervan vormt het project Gemengd Huwelijk. Hierbij werd een feestelijk gebeuren ontwikkeld waarbij elementen uit de huwelijkstradities van de Vlaamse en de Marokkaanse culturen werden versmolten tot een nieuw geheel. Bewust werd samenwerking gezocht met diverse actoren. Concreet werd samengewerkt met het Festival van Vlaanderen, het NTGent en de Marokkaanse zelforganisaties Nakhla en Andalous. Het project eindigde in een feestelijk gebeuren voor een heel divers publiek in de theaterzaal van het NTGent. Zoals door de pers omschreven, bracht deze productie het beste samen van verschillende culturen.

2.5. Ontmoeting

Naast de projecten die met een specifiek artistiek medium (theater, film, ...) werken, zetten we ook bewust initiatieven op die als doel hebben om ontmoeting mogelijk te maken tussen bevolkingsgroepen die doorgaans naast elkaar leven. Zo wordt de mogelijkheid gecreëerd voor projectdeelnemers om mensen uit andere projecten en geïnteresseerde burgers uit de stad te leren kennen.

Om deze ontmoeting mogelijk te maken, werd het participatieproject 'Soirée Deluxe' ontwikkeld. Tweewekelijks organiseren de vrijwilligers van Victoria Deluxe op vrijdag een stedelijke ontmoetingsavond voor verschillende groepen burgers. Er wordt een forum georganiseerd waarop participanten, kunstenaars, burgers, ... elkaar kunnen ontmoeten en sociale en culturele competenties kunnen uitwisselen en bruikbaar maken. Telkens wordt er een cultureel luik geprogrammeerd. Vanuit de vrijwilligersstuurgroep worden ideeën hier rond ontwikkeld en uitgewerkt. Concreet betekent dit dat er op iedere ontmoetingsavond een muzikaal optreden, een film, een presentatie door participanten zelf wordt 'geprogrammeerd'. Door het werken met een doordachte culturele programmatie kan de interculturele dialoog sterk worden gestimuleerd.

Het initiatief Soirée Deluxe speelt op die manier in op het verlangen en nood van veel participanten en burgers naar kwalitatieve ontmoeting en verbondenheid. Onze geïndividualiseerde samenleving maakt dat steeds meer groepen van mensen eenzaam zijn (geworden). Meteen stijgt ook de hoop op en nood aan meer contact en uitwisseling van ervaringen en vaardigheden. De (stedelijke) samenleving is sterk gedualiseerd en gefragmenteerd tot een lappendeken van diverse levensstijlen. Sterker dan vroeger wordt de opbouw van de identiteit bepaald door 'expressieve consumptie', wat de scheiding tussen mensen met en zonder de nodige koopkracht pijnlijk in de verf zet.

Kortom: vanuit het streven naar meer 'stedelijkheid in de stad', begrepen als de verwevenheid van diverse functies en levensstijlen verbonden met een tolerante ethos, wil Victoria Deluxe met dit project nieuwe netwerken realiseren in de stad, nieuwe verknopingen van losse draden uit het stedelijk weefsel.

2.6. De stad als werkkader tussen wijk en wereld

Victoria Deluxe positioneert zich in de eerste plaats als 'stedelijke beweging', met de stad als uitvalsbasis en referentiekader. Dit vanuit het geloof dat de stad groot genoeg is om de complexiteit van de wereld te vatten, maar klein genoeg om via initiatieven beweging los te maken. Projecten kunnen starten vanuit een wijk maar hebben steeds de bedoeling om het bredere stedelijke weefsel te dynamiseren. Vanuit deze stedelijke praktijk participeert Victoria Deluxe op alerte wijze aan het Vlaamse cultuurbeleid. Gastvrijheid en stedelijke solidariteit zijn kernbegrippen in de werking. Samen met andere actoren streven we naar een sterk sociaal bewogen en solidaire stad. De oorsprong van de sociaalartistieke praktijk is namelijk geworteld in de overtuiging dat maatschappelijk kwetsbare groepen via 'cultuur als hefboom' een volwaardiger plaats in onze samenleving kunnen krijgen.

Naast wijk- en stadsprojecten zet Victoria Deluxe ook projecten op op andere plekken in de Provincie Oost-Vlaanderen (bvb. het theaterproject Serbos in Dendermonde) en Vlaanderen (bvb. samenwerking met het Kunsten Centrum Buda in Kortrijk). Tevens is Victoria Deluxe actief op internationaal vlak. Zo liepen of lopen er projecten met organisaties uit Zuid-Afrika (AMAC), Engeland (Quarantine), Nederland (De Balie), Bulgarije (The Red House) en Bolivia (Teatro Trono).

2.7. Verschillende werkvormen

In Vlaanderen wordt de sociaalartistieke praktijk vooral gekenmerkt door het werken met het medium 'theater'. Victoria Deluxe kiest voor een praktijk waar ook andere artistieke werkvormen worden ingezet. Deze keuze volgt niet zomaar uit een vernieuwingsdrang. Ze moet in het licht worden gezien van een samenleving die sterk wordt beïnvloed door de beeldcultuur, digitale en virtuele netwerken en technologische vernieuwing. Hieruit volgt de noodzaak om technologische vernieuwingen en innoverende artistieke praktijken te introduceren bij maatschappelijk kwetsbare groepen. Victoria Deluxe wil hier als facilitator een belangrijke rol in spelen.

Sinds haar ontstaan zet Victoria Deluxe elk jaar diverse theaterprojecten op. Telkens wordt er gewerkt met een vergeten of kwetsbare groep uit de samenleving. Zo werden er de eerste jaren vooral theaterprojecten opgezet met nieuwkomers uit Gent (theaterproducties 'Vreemd gedoe', 'Ne partez pas sans moi' en 'Rantsoen'). Nadien volgden projecten met onder meer psychiatrische patiënten (theaterproductie 'Dany') en bewoners uit de sociale woonwijk Serbos in Dendermonde (theaterproductie 'Ik heb de hemel hier zien geboren worden'). Het doel is telkens deze mensen tot verhaal te laten komen, en te tonen dat deze mensen over diverse kwaliteiten beschikken. Zo kan ook de stereotiepe beeldvorming ten aanzien van deze bevolkingsgroepen op een positieve wijze doorbroken worden.

Gelet op het feit dat beeldcultuur en nieuwe media een steeds belangrijkere rol spelen in onze samenleving, kiest Victoria Deluxe voor het audiovisuele als medium bij uitstek van de toekomst. Hierbij werkt ze samen met jonge talentvolle Gentse cineasten. Deze werkvorm leidt meestal tot het produceren van een sociaalartistieke documentaire. Zo werd in 2004 de documentaire 'Soap&Dishes' gerealiseerd in samenwerking met Kom-pas (Centrum voor nieuwkomers te Gent). Gedurende acht maanden werden acht nieuwkomers gevolgd en begeleid door een professionele cineaste. De camera nam in deze documentaire een ander standpunt in dan de reguliere media. Het doel van deze documentaire is om stadsbewoners een beeld te geven van het dagelijks leven vanuit de ogen van nieuwkomers. Wars van grote begrippen als inburgering en integratie worden we geconfronteerd met de manier waarop elk van deze mensen de Nederlandse taal aanleert, op zoek gaat naar een volwaardige baan, contact zoekt met zijn nieuwe burens. Deze documentaire heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan het maatschappelijke debat over de multiculturele samenleving en in het bijzonder over de beeldvorming rond allochtonen.

Naast documentaires worden audiovisuele projecten opgezet die burgers in staat stellen om zelf te filmen en te monteren. Centraal staat hier is het project Autonome Beeldvorming. Elk seizoen leert een groep burgers onder begeleiding van professionele cineasten zijn eigen leefwereld in beeld te zetten. Deze doelstelling werd verbreed naar een bredere groep mensen tijdens het wijkproject 'TV Deluxe' (2005). De centrale idee van TV Deluxe was om met de bewoners van de wijk 'Ham' beelden te maken over hoe zij hun eigen buurt beleven en willen representeren. De inzet van kunstenaars had als doel kwalitatieve kortfilms te maken met de buurtbewoners. Op basis van een dertigtal voorstellen van bewoners werd een selectie gemaakt. Daarbij werd rekening gehouden met de diversiteit en de haalbaarheid van de producties. Tijdens het slotweekend van TV Deluxe werd de Gentse wijk 'Ham' – één van de wijken uit de 19e eeuwse gordel - omgetoverd tot een 'Televisionele Beeldenkermis'.

Op de website van Victoria Deluxe vind je in ons archief een uitgebreid overzicht van de opgezette projecten (www.victoriadeluxe.be).

2.8. Methodologie

De sociaalartistieke projecten vertrekken steeds vanuit de levensverhalen van de deelnemers. We willen de concrete blik op de samenleving en haar geschiedenis vanuit de deelnemers zelf laten opborrelen. Dit gebeurt door het gericht documenteren van hun leef- en lijfstijlen. Concreet starten we met het opzetten van gestructureerde interviews rond de vijf levensdomeinen (activiteit, vriendschap, materieel, gezin en intimiteit). Hierbij wordt ingezoomd op de samenhang van verleden, heden en toekomst. Deze interviews worden uitgeschreven en ‘teruggegeven’ aan de respectievelijke deelnemers. Op basis van dit materiaal ontstaat dan een actieve dialoog en worden groeps gesprekken georganiseerd. Het materiaal van dit werkproces krijgt dan door een professionele kunstenaar een artistieke bewerking met het oog op een productie.

Gelet op de complexiteit van elk project, wordt telkens een projectteam samengesteld met professionals op vlak van sociaal-agogische begeleiding, artistieke creatie en logistieke ondersteuning. Door een goede interactie tussen deze teamspelers ontstaat de draagkracht die noodzakelijk is om kwaliteit te verzekeren zowel tijdens het werkproces als ten aanzien van het eindproduct.

De deelnemers staan in de diverse werkprocessen centraal. Dit betekent dat we het betrekken van de participanten als fundamenteel beschouwen in alle onderdelen van een project: de onderzoeksfase, de voorbereiding, de uitwerking en de presentatie. We moeten toegeven dat er weinig kunstenaars zijn die op dergelijk creatief proces zijn voorbereid. Hetzelfde geldt voor sociaal-agogische functies t.a.v. onze praktijk. In die zin pleiten we heel sterk om de sociaalartistieke werksoort te implementeren binnen de verschillende kunst- en sociaal-agogische opleidingen.

In dit kader pleiten we om de werkprocessen steeds te starten met een ‘onderzoeksfase’. Binnen deze fase wordt de eigenheid van de groep deelnemers of participanten in kaart gebracht. Het willen werken met maatschappelijk kwetsbare en uitgesloten groepen vraagt naar een voorwaardenscheppende benadering. Eerst moeten de juiste voorwaarden worden gecreëerd vooraleer mensen met elkaar kunnen samenwerken. Elke stap die wordt gezet, vereist zowel een herkenbaarheid, een gedeelde noemer, maar ook een zekere vervreemding, een andere lezing. Kunstenaars, sociaal-agogische begeleiders gaan op zoek naar hoe men deelnemers kan documenteren, hoe men ze tot uitdrukking en een verhoogde zeggenschap kan laten komen, hoe men ze vanuit een kritische afstand van en met de eigen levenservaring tot creatie kan laten komen. Het is nooit de bedoeling dat participanten hun eigen onbewerkte levenservaringen op scène gaan neerzetten. We bewaken bovendien bewust mogelijke in- of uitsluitingscriteria. Iedereen die graag wil meewerken, krijgt in principe een volwaardige plaats aangeboden.

Meer dan ooit fungeren culturele en creatieve samenwerkingsprocessen als ontstekingsmechanismen voor sociale en interculturele dynamieken. Vertrekkend vanuit een creatieve aanpak merken we vrij snel het ontstaan van nieuwe stedelijke samenlevingsvormen. Mensen die voorheen nooit of nauwelijks met elkaar in contact kwamen, starten onder impuls van kunstenaars en begeleiders met een ‘gemeenschappelijke zoektocht’ waarin eigen en specifieke verlangens een kans tot ontwikkeling krijgen. Uit de diverse werkprocessen die steeds rond een creatieve uitdaging worden gecentreerd, leren we dat de vrijgekomen energie ook binnen het brede maatschappelijke domein een uitwerking zoekt. De kracht van de ontmoeting en het samen werken met elkaar, het leren van elkaar, het uitwisselen van vaardigheden, kennis en kwaliteiten, het terug opgenomen en gedragen worden binnen een groepsmatig gebeuren, maakt bij participanten positieve levensenergie vrij. Door het toegenomen zelfvertrouwen en het groter zelfwaardegevoel gaan de meeste deelnemers opnieuw initiatieven en engagementen binnen het reguliere gemeenschapsleven aan.

2.9. Uitleidend

Met onze praktijk willen we vergeten en genegeerde groepen uit de samenleving een stem geven en tot verhaal laten komen. Doorheen langdurige en participatieve werkprocessen brengen we de geschiedenis en het levensverhaal naar boven van heel diverse bevolkingsgroepen die in de dominante media nauwelijks een plaats krijgen (tenzij op dikwijls stereotiepe en vertekende wijze). Doorheen intense werkprocessen ontstaat er een vertrouwensband waardoor er diepgang ontstaat die in andere werkvelden minder evident is (geworden). Omdat mensen zelf mee kunnen creëren, vertellen ze veel meer dan wat de klassieke vormen van documenteren kunnen bereiken.

Zo ontstaat er een historisch en actueel inzicht in de samenleving van-onder-uit. We denken dat we deze vorm van kennis- en cultuurproductie moeten koesteren in een wereld waar de dominante beeldcultuur aanleiding geeft tot vervlakking en homogenisering. Niet toevallig gaven we een herinneringsdocument uit over zorg en solidariteit doorheen de tijd, dat we samen met bewoners van een rust- en verzorgingstehuis in Gent maakten, met als titel: 'Soigneren'!

3. Sociaal-artistische projecten in 2008

De kernopdracht van Victoria Deluxe bestaat uit het opzetten van kwaliteitsvolle sociaal-artistische projecten. De voorbije jaren heeft Victoria Deluxe een vertrouwensvolle reputatie uitgebouwd op dit vlak. Gevolg hiervan is dat verschillende organisaties en partners Victoria Deluxe contacteren met een vraag naar samenwerking. Deze tendens wijst op de groter wordende impact van deze manier van werken. In elk project proberen we de inbreng van de participanten centraal te stellen. We streven telkens naar een sterk werkproces en eindproduct. We lichten hierna de verschillende projecten toe die we in 2008 willen realiseren.

3.1. Soirée Deluxe in het seizoen 2007–2008 i.s.m. De Centrale en Buurtwerk Nieuwland

Soirée Deluxe is al enkele jaren een project dat als een heus nazorgtraject fungeert voor de participanten. Op de tweewekelijkse ontmoetingsavonden op vrijdagavond komen participanten samen die de voorbije jaren hebben meegewerkt aan projecten van Victoria Deluxe. Dit project fungeert voor heel wat mensen als een soort ankerpunt binnen hun leven. Daarnaast worden de Soirées voor een groot stuk gerealiseerd door de sterke vrijwilligerswerking. Victoria Deluxe bestaat niet alleen uit professionals, maar evenzeer uit een omvangrijke groep vrijwilligers die mee de lijnen van de werking uitzetten en bepalen. In de herfst van 2007 werd er een werkweekend georganiseerd met de vrijwilligers waar de krachtlijnen voor de toekomstige werking van het project Soirée Deluxe werden uitgezet. We proberen op een getrouwe manier verslag uit te brengen van de door de vrijwilligers en professionals geformuleerde uitdagingen.

Verder werken aan ontmoetingskansen voor maatschappelijk kwetsbare burgers

De ontmoetingsavonden blijken steeds meer verschillende mensen aan te spreken. De informele, niet-commerciële en ondersteunende sfeer van de Soirées Deluxe spreekt veel mensen aan die ongewild in een sociaal isolement zijn terecht gekomen of weinig middelen en mogelijkheden hebben om aan het reguliere gemeenschapsleven deel te nemen. T.a.v. volgend seizoen wil de vrijwilligerswerking haar netwerk uitbreiden en samenwerken met participanten van Intercultureel Netwerk Gent, De Sloep en de wijksschool De Buurt. Het accent blijft liggen op de zoektocht hoe de Soirées Deluxe de sociale cohesie tussen verschillende burgers en groepen burgers kunnen versterken. De vrijwilligerswerking wil werk maken van het zoeken naar hoe nieuwe mensen een betekenis- en waardevolle plaats binnen de werking kunnen krijgen.

Zeggingschap verhogen van vrijwilligers

In de loop van de komende maanden worden diverse werkmomenten georganiseerd die de bedoeling hebben om de zeggingschap van de vrijwilligers te verhogen. De professionals van Victoria Deluxe werken faciliterend en ondersteunend en gaan op zoek naar hoe de grote groep vrijwilligers zich zo kan organiseren dat iedereen nauw bij het gebeuren blijft betrokken. Voorstel is om in clusters te werken en de vrijwilligers te laten kiezen binnen welk veld ze willen functioneren en welke besluitvormingsprocessen ze vorm en inhoud willen geven.

Verankering in de buurt versterken door samenwerking met het Intercultureel Centrum De Centrale

Om een sterkere verankering binnen de buurt Sluizeken-Tolhuis-Ham te ontwikkelen, wordt er vanaf volgend seizoen samen gewerkt met het Intercultureel Centrum De Centrale. Deze samenwerking vergroot de uitstraling van de ontmoetingsfunctie naar de buurtbewoners toe en maakt het mogelijk dat er maandelijks één Soirée Deluxe in een goed uitgeruste zaal van De Centrale kan worden

georganiseerd. Deze samenwerking vergroot de ruimte voor de vrijwilligers om een gedifferentieerd cultureel aanbod te programmeren. De bedoeling is om ook bij de buurtbewoners voorstellen, smaken en stijlen af te toetsen zodat de programmatie aansluit bij de sfeer van de buurtbewoners.

Ondersteunen en versterken van de vrijwilligers uit de stuurgroep

De vaststelling is en blijft dat de meeste vrijwilligers die deel uitmaken van dit project heel moeilijk tot geen aansluiting vinden op het reguliere maatschappelijke leven. Hiertegenover staat een groot en consequent engagement van veel vrijwilligers binnen dit project. De meeste vrijwilligers komen iedere dinsdagnamiddag naar de werkvergadering, voeren taken en opdrachten uit tijdens de week en zijn telkens aanwezig op de tweewekelijkse Soirées Deluxe. Naast het organisatorische en uitvoerende werk dat de vrijwilligers uitvoeren, engageren veel vrijwilligers zich in een netwerk waarbij zorg en ondersteuning t.a.v. elkaar wordt ontwikkeld.

Ondanks deze sterke en consequente inzet blijven veel vrijwilligers worstelen met een negatief en laag zelfbeeld. Omwille van die paradoxale situatie - gedreven en kwaliteitsvol vrijwilligerswerk versus negatief en/of laag zelfbeeld - willen we van elke vrijwilliger een 'portfolio' maken die iemands kwaliteiten benoemt en/of in beeld zet. De doelstelling hiervan is om mensen te stimuleren en te coachen in het vinden van meer aansluiting bij de reguliere samenleving. Met het in kaart zetten van de kwaliteiten van de vrijwilligers, hopen we het vinden van een reguliere job positief te kunnen beïnvloeden.

Een droom t.a.v. de toekomst: project sociale tewerkstelling

Op termijn willen we onderzoeken of vanuit Soirée Deluxe een sociaal tewerkstellingsproject kan worden opgezet. Bedoeling hiervan is te streven naar sociale tewerkstellingsmogelijkheden voor kwetsbare en gekwetste vrijwilligers die moeilijk of geen aansluiting meer kunnen vinden op de reguliere arbeidsmarkt. Het concrete idee dat leeft is het opstarten van een koffie- en theehuis in de wijk Sluizeken-Tolhuis-Ham met tewerkstellingsmogelijkheden voor een deel van de vrijwilligers. Dit werkvoorstel sluit aan bij de basisdoelstellingen van Soirée Deluxe: het stimuleren van sociale cohesie en het ontwikkelen van warme ontmoetingsplekken in onze stad en het ontwikkelen van arbeid en activiteit die door de mensen zelf als zin- en betekenisvol wordt ervaren.

Visie van enkele vrijwilligers op Soirée Deluxe

Eddy

Soirée Deluxe moet een open deur zijn voor iedereen ondanks kleur of stand. Het moet een soort van 'open mind' plek zijn met een heel laagdrempelig niveau. Vele van de vrijwilligers hebben het soms ook niet gemakkelijk in het leven. De vrijwilligers moeten één grote familie vormen. We proberen ook om zoveel mogelijk sociaal contact met nieuwe mensen uit de stad te genereren. Vooral door de Soirées iets te verfijnen en themagericht nieuwe groepen burgers uit de stad gericht uit te nodigen. Via de Soirées proberen we de meest uitgesloten te bereiken en te verwelkomen. De gedachte van de Soirée Deluxe moeten we proberen zoveel mogelijk verder uit te dragen naar andere groeperingen. Iedereen is welkom! Soirée Deluxe is ook een plek waar begrijpbare kunst wordt gemaakt en geen kunst met de grote K.

Benoit

Soirée Deluxe is voor mij een zeer sociale en sterke groep mensen. We zijn daarom niet allemaal engeltjes maar we moeten elkaar meer zien en helpen waar kan. Soirée Deluxe is voor mij een plaats waar ik samen met alle anderen problemen kan bespreken en waar naar elkaar wordt geluisterd. Mijn droom is om ooit een basis mime cursus te kunnen geven.

Roos

Mijn visie over Soirée Deluxe is dat Soirées een noodzaak zijn. Voor veel mensen is het een samenkomst om niet eenzaam te blijven – voor anderen is het een noodzaak aan sociaal contact – voor nog anderen is het een ontmoetingsmoment waar ze met anderen iets kunnen eten of drinken of iets kunnen vertellen over hun eventuele problemen en mensen ontmoeten met gelijkaardige problemen. Samengevat: Soirées moeten georganiseerd worden zodat mensen er zich goed voelen en waar het gezellig vertoeven is.

Saidja

Om uit een periode van sociaal isolement/ amusement een plek te kunnen vinden waar men ook met weinig geld, wat bij mij nogal regelmatig voorvalt, toch toegang kan krijgen tot een lekkere maaltijd, wat pintjes aan de bar en een mooi stuk cultuur. Het is ook vooral een plek waar vele mensen uit de verschillende projecten: Dany, Rapidité, het circusproject elkaar terugzien om bij te praten over ditjes & datjes. Het is ook tof om eens uit de stad te stappen. Gent komt voor mij soms over als een luchtbel waaronder ik teveel vertoef. Die barbecue in Herzele vond ik dan ook subliem. Evenals de uitstapweekends, dan ben ik er letterlijk eens uit. De idee van 'vrij podium' of 'talent in Gent een podium geven' is iets waar ik heel sterk achter sta. Ikzelf zou dit zelfs nog veel groter willen zien. Zo van: "ben jij muzikant? Wat speel je? Hoe lang?" En dan van daaruit een mix proberen te maken op gebied van talent/ stijl/ niveau. Als het klinkt: 'hopla podium op!' Muziek lijkt me sowieso een sterk medium om verbindingen/ contacten/ gevoelens/ ideeën en zoveel meer over te brengen. Ontroering roert goed. Goed dat ontroering benoemt. Ben blij erbij te zijn en hoop ooit echt te werken voor Deluxe, financieel en cultureel.

Tourad

Pour moi Soirée Deluxe est une sorte de travail qui ouvre une sorte d'intégration, et en même temps, de plaisir. L'expérience que j'ai connu avec tous ces soirées qu'on a organisé l'année dernier, sont très positif parce que c'est l'amusement et travail en même temps. Quand je vois les gens qui viennent aux soirées deluxe, ils sont très contentes et joyeux, et je vois un respecte pour le groupe. Ça me fait plaisir et aussi tous les autres volontaires. Soirée Deluxe est pour moi le meilleure projet que Victoria Deluxe m'a offert. Soirée Deluxe est bon pour le morale.

Jan

Voor mij is Soirée Deluxe het moment om sociale contacten op te zetten met mensen van allerlei slag. Rijke mensen, arme mensen, mooie of lelijke mensen, op een Soirée vallen alle verschillen weg. Hetgeen wat over blijft, is wie je echt bent als persoon. Het is telkens weer een toffe avond gevuld met toegankelijke, begrijpbare culturele elementen, zonder pretenties. Geen kunst met een hoofdletter K, maar grijpbare kunst door en voor gewone mensen. Het is als nieuwkomer in een stad nooit gemakkelijk om je weg te vinden. Via een Soirée zal je echter vrij snel toch nieuwe, open-mind mensen ontmoeten.

Joe

Soirée Deluxe is for me a project set up to people who have little or no chance at all of participation in social activities. I myself grew up in a very small town, and eventually lived in a city where I always had to deal with social exclusion. It is a lonely and frustrating thing to always have to fight for your own social and for your own place, the right to belong, to be ahead, and to be understand. Soirée Deluxe recognizes that and initiates programs that are accessible to people like me. It is a project started by and for volunteers who want to belong. We want to dare break the socially snobbish circle and give away to the little ones, the ones that seldom count. We want to remain diverse and outreaching and we want to be known to exist at least in the whole Belgium. We are here for good. So long time as the Soirée Deluxe.

“Cause this life is too short to live it just for you. But when you feel so powerless, what are you gonna do? So say what you want.”

Said

Soirée Deluxe is en geeft een stem aan de mensen die het binnen onze samenleving niet zo gemakkelijk hebben.

Nele

Soirée Deluxe is een plaats voor gewone mensen. De benefietruiven zijn een belangrijk item binnen de programmatie van de Soirée Deluxe. Daarnaast is het ook belangrijk dat we ons als groep steeds inzetten voor de meest kwetsbaren binnen onze samenleving en er regelmatig voor durven kiezen om deel te nemen aan de vele betogingen. Soirée Deluxe is ook een plaats geworden waar vele stadsbewoners zich thuis voelen, in het verleden was de Soirée meer enkel gericht op de participanten van Victoria Deluxe.

Erwin

Ik vind het een goed initiatief dat buiten de theatervoorstellingen enz. ook nog om de veertien dagen een Soirée Deluxe met enkele medewerkers van Deluxe en vrijwilligers wordt georganiseerd. Iedereen, ongeacht geardeerdheid of afkomst moet aan de Soirée Deluxe kunnen deelnemen. De inkom prijs van de Soirées moet steeds betaalbaar blijven voor iedereen, zelfs voor diegene waarvoor dit nog teveel is. Ik vind ook dat in de toekomst er een vaste locatie moet worden gezocht om het werk voor de medewerkers en vrijwilligers te verlichten. Hierdoor ga je ook een vast publiek aantrekken. Ik ben voorstander om op voorhand af te spreken dat enkele vrijwilligers zich onthouden van alcoholische dranken. Op die manier zullen de Soirées altijd in goede banen worden geleid. Ik wil mij daarvoor nu al opgeven als vrijwilliger die zich onthoudt van alcohol, want na een Soirée gaan vrijwilligers en medewerkers regelmatig nog op stap en dan kan er altijd nog iets gedronken worden, maar dan op eigen risico.

Ik vond het eten in de vroegere Soirées leuk maar het bracht veel werk met zich mee, dus worden er enkel wat hapjes en snacks voorzien in de kleinere Soirées die dit jaar worden georganiseerd. Het publiek zou ik voor de kleine Soirées via de website verwittigen. Voor grotere Soirées zou ik zoals nu per website en e-mail mensen verwittigen en flyers verdelen in de stad om nieuwe mensen aan te trekken. Voor mij is het goed dat de inkomsten worden gebruikt om eens met alle vrijwilligers op vakantie te gaan of iets te gaan eten, want ik ben blij dat ik een bezigheid heb om als vrijwilliger de Soirées te kunnen organiseren. Vrijwilligers die de dag zelf helpen bij de opbouw of aan de bar meehelpen, ... moeten voorzien worden van enkele drankbonnetjes. Elke vrijwilliger moet worden geapprecieerd voor wat hij aankan en bijdraagt als vrijwilliger. Op de vergaderingen elke dinsdag wordt afgesproken wie wat gaat doen.

Doelstellingen en uitdagingen van Soirée Deluxe geformuleerd door de vrijwilligers

We geven op een samenvattende manier de belangrijkste en meest genoemde doelstellingen weer:

- Warme ontmoetingsplek
- Streven naar vaste, eigen plek gelinkt aan koffie- en theehuis
- Een warme en gezellige inkleding van de ontmoetingsavonden
- Werken via thema-avonden (verschillend publiek)
- Een plek voor iedereen > waar iedereen zich thuis voelt (streefdoel!!)
- Iedereen zich op zijn gemak laten voelen
- Groeten bij het binnenkomen en het vertrek > verwelkoming (speels & ludiek)
- Contact hebben met mensen die je kent > een soort ketting die gevormd wordt
- Nieuwe mensen leren kennen via mensen die je kent

- Interactie tussen elkaar – spreken, dingen doen
- Een sfeer creëren die contact, ontmoeting en gesprek mogelijk maakt
- Laagdrempelig karakter is heel belangrijk
- Activiteiten organiseren die betaalbaar zijn
- Vrije inkom – gratis als basisprincipe
- De minst bereikbare groepen proberen te bereiken en hier rond een pro-actief beleid ontwikkelen
- Coördinatoren vragen om de mensen op de hoogte te kunnen houden
- Een gevarieerd aanbod uitwerken
- Zoeken naar verschillende sporen om de Soirées bekend te maken
- Via intermediären de Soirées & de activiteiten bekend maken (straathoekwerkers)
- Een vaste locatie die bereikbaar is met openbaar vervoer
- Minder mobiele mensen ook trachten te bereiken
- Betrokkenheid t.o.v. de bezoekers ontwikkelen
- Ideeën moeten van onderuit worden ontwikkeld
- We willen klikjesvorming vermijden!!

Inzet en inbreng vanuit de reguliere werking Victoria Deluxe

- Personeel: Ewoud Dutellie, Said Henareh, Joevelyn Lampasa en Guy Van Temsche
- Deze vier personeelsleden omkaderen de vrijwilligerswerking, werken faciliterend en ondersteunend t.a.v. de vrijwilligers en staan ook in voor technische, logistieke en promotionele ondersteuning
- Jaarlijks worden er financiële middelen vrijgemaakt vanuit de reguliere werking van Victoria Deluxe. Deze middelen worden gebruikt t.a.v. de programmering en inkleiding, aankleding van de Soirées. Een deel van de opbrengsten worden gebruikt om een aantal belonende activiteiten t.a.v. de vrijwilligerswerking te organiseren. T.a.v. 2008 is het idee ontwikkeld om een vakantieweek in de Ardennen te organiseren omdat veel vrijwilligers zelf niet over de middelen beschikken om er eens een week op uit te trekken.
  - De vrijwilligerswerking wil in 2008 verder werken aan een beleid waarbij wordt gezocht naar hoe en wanneer er nieuwe vrijwilligers in de werking kunnen worden geïntegreerd. Het voorstel werd geformuleerd om zowel een kleine introductiefilm te laten maken vanuit het atelier 'autonome beeldvorming' en een kleine projectpublicatie die op een heldere manier verwoordt wat er met het project 'Soirée Deluxe' wordt beoogd. Deze publicatie zou dan kunnen worden ingezet t.a.v. nieuwe vrijwilligers en partnerorganisaties.

Partners

- De Moester, dagcentrum voor mensen met een (ex)psychiatrische problematiek
- Poco Loco, dagcentrum voor mensen met een (ex)psychiatrische problematiek
- Psychiatrisch Centrum Sleidinge – afdeling dubbele diagnostiek
- De Werf – Centrum voor deeltijds leren
- De wijkschool (methodeschool) De Buurt
- Intercultureel Netwerk Gent
- nieuwkomers verbonden aan het onthaalbureau Kom-pas
- UDEP: organisatie die de belangen verdedigt van mensen zonder papieren
- Ondersteuningsgroep Roma's

3.2. Project Autonome Beeldvorming i.s.m. Managers van Diversiteit

Situering

Het project 'autonome beeldvorming' neemt een belangrijke plaats in binnen de werking van Victoria Deluxe. Door de sterke impact van de beeldcultuur op onze samenleving proberen we vanuit het perspectief en de leefwereld van onze deelnemers beeldmateriaal te ontwikkelen die hun kijk en visie op de wereld in beeld(taal) zet.

Op de werkplek van Victoria Deluxe is een atelier uitgebouwd dat uitgerust is met kwalitatief materiaal: G5-computers en montagesoftware. Zo kunnen verschillende participanten er hun beeldmateriaal verwerken en monteren. Victoria Deluxe stelt eveneens kleine digitale camera's ter beschikking die worden ingezet in diverse projecten en t.a.v. diverse participanten. Deze camera's worden gebruikt om binnen de eigen leefwereld beeldopnames te maken. Het project 'autonome beeldvorming' wordt bevolkt door enkele vaste participanten die hun werktraject verder zetten en jaarlijks stromen nieuwe participanten door vanuit diverse deelwerkingen.

Dit project wordt omkaderd en geleid door twee cineasten: Koenraad Deblauwe en Ellen Vermeulen. Zij ondersteunen en begeleiden de verschillende participanten in hoe ze kunnen leren filmen en monteren. Soms wordt er in kleinere groepjes gewerkt; nog vaker is er sprake van een één-op-één begeleiding. Daarnaast staat Geert Verstraete in voor technische en logistieke ondersteuning. Projectgebonden medewerkers zijn: Dominique Willaert, Said Henareh, Liesbeth Maene en Ewoud Dutellie. Dit houdt in dat deze vier medewerkers in functie van gerichte projecten samen naast de cineasten werken. We beklemtonen het arbeidsintensieve karakter van dit project.

Uitgangspunten

In de eerste plaats is het project 'autonome beeldvorming' gericht op het doorbreken van stereotiepe beeldvorming van minderheidsgroepen. Door de participanten te stimuleren om van elkaar te leren en vooral door hen zelf te leren filmen en monteren, ontstaat een proces waarbij de deelnemers meer grip of greep op hun eigen leven ervaren. Bij de meeste deelnemers zien we een evolutie van machteloosheid in de richting van meer geloof in het eigen kunnen en in de 'Andere' ontstaan.

Via gerichte opdrachten, vragen en overlegmomenten zoekt men in de atelierwerking hoe men eigen films en beeldvormingsprocessen kan ontwikkelen die een meer gelaagde en eigen kijk op de complexe werkelijkheid ontwikkelen.

Tot slot is het belangrijk dat de resultaten van het atelier worden getoond. Het beeldmateriaal wordt daarom op diverse publieksmomenten van Victoria Deluxe gepresenteerd (zoals de toonmomenten van Soirée Deluxe). Het deelbaar maken van het beeldmateriaal leidt tot heel wat interesse bij andere organisaties. We krijgen de laatste maanden frequent de vraag om ons beeldmateriaal binnen de context van publieksmomenten, opleidings- en vormingsmomenten te vertonen. Organisaties die ons hier recent hebben rond aangesproken zijn:

- VOK (Vrouwen Overleg Comité)
- ING (Intercultureel Netwerk Gent)
- SAMV (Steunpunt Allochtone Meisjes en Vrouwen)
- Sociaal Hogescholen (Artevelde, IPSOC en SOAG)

Werkmethodiek

- We leren de deelnemers filmen en monteren om hun visie en kijk op de werkelijkheid in beeld(taal) te zetten. In het project willen we de participanten de kans bieden om zelf beelden te maken van hun leefwereld en hun lijfstijlen en de diversiteit die zij vertegenwoordigen. De klassieke media blijven heel veel aspecten die met 'diversiteit' te maken hebben stereotiep in beeld zetten. De negatieve perceptie die ontstaat, leidt heel vaak tot een negatief zelfbeeld bij de jongeren en soms tot een dynamiek van 'self fulfilling prophecy'. Participanten die tot een minderheidsgroep behoren, protesteren tegen hun discriminatie inzake de manier waarop ze in de media worden gerepresenteerd, inzake arbeid en tegen hun uitsluiting op sociaal gebied. Ze willen de verschillen ook vaak niet langer verborgen houden in de privé-sfeer, maar hun sociale en culturele eigenheid ook binnen het publieke forum tot uitdrukking brengen. Heel wat participanten willen en hopen dat de rijkdom van hun-anders-zijn ook een plek kan krijgen. Belangrijk uitgangspunt voor het continueren van dit project is dat we aandacht willen besteden aan de verhouding tussen de werkelijke samenleving en de gerepresenteerde samenleving. In het werken met de participanten willen we hen voluit leren hoe ze de werkelijke samenleving op een interculturele en hoopvolle manier kunnen representeren.
- We stimuleren de deelnemers om de werkelijkheid en onze samenleving vanuit meerdere en andere perspectieven te leren bekijken. Binnen dit project streven we naar een vorm van gemeenschapsvorming die gericht is op het verrijken van de perspectieven van de deelnemers, het aanreiken en open houden van leermogelijkheden en het leren omgaan met verschillen. We willen de deelnemers uitdagen tot het kritisch verbinden van de eigen ervaringen met ruimere maatschappelijke ontwikkelingen, hen leren zich te herkennen in anderen en vooral in het leren zien van wat er gemeenschappelijk is.
- We zoeken gericht naar representatiemogelijkheden om het beeldmateriaal in de brede maatschappelijke context te presenteren. Dit houdt in dat we vanuit onze werking zoeken naar fora en publieksmomenten waarbij het ontwikkelde beeldmateriaal kan worden vertoond. Het materiaal (de films) die de participanten in het atelier (zullen) maken, willen we dus waar mogelijk en op aangeven van de participanten zelf een publiek forum geven.

Uitdagingen in 2008

Victoria Deluxe is ervan overtuigd dat er nog heel wat zinvol werk kan worden geleverd op het vlak van het zoeken hoe vormen van nieuwe geletterdheid en nieuwe media kunnen bijdragen tot een meer interculturele samenleving.

In opvolging van en in aansluiting op de vorige werkjaren willen we binnen dit project verder werken aan een multimediale leeromgeving. Heel concreet willen we projectverbonden participanten leren hoe ze een eigen visie en kijk op de werkelijkheid, op hun maatschappelijke inspanningen en engagementen, dromen en verlangens kunnen in beeld zetten.

Vertrekkend vanuit de sterke en goeie respons op het beeldmateriaal dat de vorige werkjaren werd ontwikkeld, is de overtuiging gegroeid om het ontwikkelde beeldmateriaal heel sterk bruikbaar te maken in de context van sensibilisering en vorming. Het beeldmateriaal en de duiding die in de ateliers wordt ontwikkeld, kan worden aangewend om de thema's diversiteit en interculturaliteit op een constructieve manier op de brede maatschappelijke agenda te plaatsen.

3.2.1. Back&Forward i.s.m. SAMV, Agora en KCVooruit

Na de succesvolle theatervoorstelling 'Onderhuids' die door het Steunpunt voor Allochtone Meisjes en Vrouwen (SAMV) vorig seizoen werd gepresenteerd, leefde er bij veel meisjes en vrouwen het verlangen naar een vervolgtraject. De theatervoorstelling, die in verschillende Vlaamse steden werd gespeeld, bleek een ideaal en boeiend medium voor de meisjes en vrouwen om met een breed publiek te communiceren rond zelfgekozen en belangrijke thema's uit hun leven. Het SAMV klopte aan bij Victoria Deluxe en na enkele verkennende gesprekken werd er beslist om samen een documentaire te maken over de invloed van de migratiegeschiedenis op het leven van jonge meisjes en vrouwen van niet-Belgische origine.

Back&Forward is een sociaal-artistisch project gecentreerd rond diepte-interviews met meisjes en vrouwen van niet-Belgische origine en zelf gemaakte video-opnames. In het atelier autonome beeldvorming van Victoria Deluxe maakten de deelnemers zelf gemaakte video-opnames rond hoe zij hun eigen leven in ons land ervaren. De centrale vraag van waaruit het project vertrok, is de zoektocht naar wat de impact is van het migratieverhaal op het leven van de meisjes en vrouwen. In dit kader zijn vorige zomer zeven meisjes/vrouwen terug gereisd naar hun land van herkomst: Turkije, Bosnië, de Filipijnen en Mexico. In het land van herkomst werden beeldopnames gemaakt die verband houden met het migratieverhaal van de participanten. De vele uren beeldopnames verwerkten de meisjes en vrouwen tot een zelfgekozen montage die in groep wordt bekeken en besproken. Na de bespreking wordt de beeldmontage verder verfijnd onder leiding van Ellen Vermeulen, cineaste binnen Victoria Deluxe.

Er werden tevens diepte-interviews afgenomen rond het thema migratie. Dit leverde sterk en ontroerend tekstmateriaal op. De bewerkte interviews en video-opnames worden verwerkt in de richting van een multimediale voorstelling die op 12 februari 2008 in de theaterzaal van Vooruit zal worden gepresenteerd. Het beeldmateriaal wordt aangewend voor de beeldmontage die in handen is van Ellen Vermeulen en Winnie Bauwens. Het aangebrachte materiaal zal een hertaling vinden in nieuwe beelden die bruikbaar zijn op een theaterscène (cf. het ander ritme, de andere beeldaflezing, de andere verwachtingen). Het concept van de makers is dat de beelden de verhalen over migratie op gang moeten brengen. Binnen deze voorstelling wordt er dus gezocht naar een interactie tussen het beeld- en het tekstmateriaal.

Back&Forward wordt een multimediale voorstelling die op 12 februari 2008 in Vooruit in première gaat. Deze multimediale voorstelling maakt onderdeel uit van het atelier 'autonome beeldvorming' van Victoria Deluxe. Het is de bedoeling om na de première een kleine tournee in Vlaanderen te organiseren. Omkadering: Dominique Willaert, Ellen Vermeulen, Said Henareh en Winnie Bauwens
Participanten: Esmeralda Posada, Aziz Boukhar, Joevelyn Lampasa, Fekija Sehic, Nathalie Chambart, Nadia El Alaoui, Sema Vanden Meersschaut, Telli Görgöz, Fatima Ahali, Aylin Caliskan

3.2.2. Muziekdocumentaire Stephen Shorrock

In maart 2007 reisde Stephen Shorrock samen met Koenraad Deblauwe - cineast binnen Victoria Deluxe - Dominique Willaert - artistiek leider VDX - en Sanne Van der Werf - studente - voor één week terug naar het thuisland van Stephen Shorrock. In een reis van het noorden naar het zuiden van Engeland werden de plaatsen bezocht waar Stephen ooit had gewoond of verbleven. De 54-jarige Shorrock is sinds meer dan dertig jaar folkmuzikant. In het verleden verbleef hij in Parijs, het zuiden van Frankrijk, Duitsland, Zweden en Nederland, waar hij een bestaan als clubmuzikant probeerde uit te

bouwen. Een drietal jaar geleden spoelde deze muzikant in de Arteveldestad aan. Na een doorverwijzing vanuit De Schelp werd Stephen de vaste huismuzikant van Victoria Deluxe en een gedreven participant binnen het atelier autonome beeldvorming. Vanuit dit atelier groeide het idee om een muzikale documentaire van zijn leven te maken. In de afgelegde reis werden beeldopnames gemaakt die zullen worden verwerkt tot een muzikale documentaire. In deze documentaire wordt niet alleen het levensverhaal van deze muzikant geschetst, maar tevens de impact van de muziekscène uit de jaren zestig op de Britse en Europese samenleving.

Deze muzikale documentaire wordt in de lente van 2008 op een nog nader te bepalen plaats gepresenteerd voor het ruime publiek. Daarnaast is het ook de bedoeling om de documentaire op te sturen naar verschillende documentairefestivals.

Beeld en regie: Stephen Shorrock, Koenraad Deblauwe, Dominique Willaert en Geert Verstraete Muziek: Stephen Shorrock
---

3.2.3. Documentaire rond 'mensen zonder papieren' i.s.m. De Sloep

De Sloep is een open huis waar gezinnen terecht kunnen voor ondersteuning op het vlak van de opvoeding, gezondheid en ontwikkeling van hun jonge kinderen.

De Sloep vzw heeft drie deelwerkingen :

- Consultatiebureau Kind & Gezin
- INLOOP-team Kind & Gezin
- Projectwerking Stedenfonds

De Sloep stelde aan Victoria Deluxe de vraag om mee te werken aan een documentaire over het leven van enkele gezinnen van mensen zonder papieren die in Gent leven. Met deze documentaire wil De Sloep op een sensibiliserende manier in beeld zetten op welke manier deze gezinnen zonder papieren in onze samenleving trachten te overleven.

Het is de bedoeling dat in februari en maart 2008 de beeldopnames worden gemaakt. Vanuit het atelier 'autonome beeldvorming' werken Abdeljalil Harim, Tourad Kane en Salim Louati mee, in ondersteuning van cineast Koenraad Deblauwe. De Sloep zal instaan voor de presentatie van deze documentaire i.s.m. Victoria Deluxe
--

Tot slot

In januari 2008 wil Victoria Deluxe opnieuw kandideren binnen een nieuwe projectoproep: 'Managers van Diversiteit' (Vlaamse Gemeenschap, Binnenlandse Zaken, Inburgering). Op die manier hopen we het project 'autonome beeldvorming' in de toekomst op een kwaliteitsvolle manier (lees: zowel materieel als procesmatig) te continueren.

3.3. RVT Het Heiveld i.s.m. OCMW Gent: documentaire over onthaal en opname

Na de succesvolle samenwerkingen met RVT De Vijvers (2005 en 2006) en RVT Sint-Jozef (2006) presenteert Victoria Deluxe begin 2008 haar eindresultaat van de samenwerking met het RVT Het Heiveld (2007-2008). Victoria Deluxe heeft een structurele samenwerking met het OCMW Gent - Afdeling ouderenzorg - waarbij er jaarlijks een sociaal-artistiek project in één van de vier Gentse OCMW-rusthuizen wordt opgezet. Op aangeven van de directie en het personeel van RVT Het Heiveld willen we met dit nieuwe project op zoek gaan naar een optimalisering van het onthaalbeleid via het maken van een documentaire.

Kerdoelstellingen van het project

Er zijn vijf peilers verbonden met het thema 'opname' waarrond er wordt gewerkt:

- beeldvorming
- voor de opname
- de opname zelf
- na de opname
- het leven in een RVT

Elke peiler wordt afgetoetst bij bewoners, familie, personeel, buurtbewoners en ouderen. Dit materiaal wordt telkens teruggekoppeld tijdens de groepsgesprekken en wordt bruikbaar gemaakt om het onthaalbeleid te optimaliseren. De documentaire wil getuigen en het thema verder onderzoeken.

Omschrijving van het werkproces

Fase 1: februari – september 2007

1. Eerst worden er individuele gesprekken gevoerd met alle bewoners die volgens het personeel in staat zijn tot reflectie.
2. Iedereen wordt uitgenodigd voor de groepsgesprekken op dinsdagochtend. Tijdens de eerste reeks gesprekken wordt gewerkt rond jeugd, verhuizen vroeger, werk,... vaak vanuit het boek 'Soigner' (2006 i.s.m. RVT De Vijvers).
3. De individuele gesprekken worden verder gezet als research voor de documentaire.

Fase 2: september – november 2007

4. Er wordt onderzoek gedaan naar het opname- en ontvangstbeleid door interviews met personeel, bewoners, familie, ouderen en buurtbewoners.
5. Deze interviews worden teruggekoppeld aan de groepsgesprekken. Er wordt gewerkt in 5 stappen (beeldvorming, voor de opname, de opname zelf, na de opname, het leven in een RVT).
6. De mensen die interesse tonen worden uitgenodigd om in een tweede werkgroep te stappen, nl. de werkgroep onthaal. Met hen zullen we zoeken hoe we het opnamebeleid kunnen optimaliseren.

Fase 3: november 2007 – eind januari 2008

7. Er wordt een documentaire gedraaid met de mensen in het RVT en mensen die op de wachtlijst staan om het mentale proces van een verhuis in beeld te zetten.
8. De mensen die in de groepsgesprekken zitten, zullen meedenken om een rondleiding tijdens het toonmoment te organiseren waar ook getuigenissen zullen worden gedaan op verschillende punten in het gebouw.

Artistiek concept

Vanuit een werkgroep rond het thema 'onthaal en opname' wordt er samen met ouderen gewerkt aan een documentaire. Het gefilmde materiaal wordt vooraf in de groepsgesprekken teruggekoppeld. Ook zal de film voorafgaand aan het toonmoment vertoond en afgetoetst worden aan de bewoners. Daarnaast zal er aan het eind van het project een afrondend evaluatiemoment gepland worden. Deze

werkgroep zal ook een parcours met getuigenissen rond dit thema ontwikkelen. De presentatie van de documentaire zal voorafgegaan worden door een rondleiding die we met de bewoners zullen ontwikkelen. Langs deze rondleiding zullen bewoners getuigenissen bundelen per thema.

Door het personeel en bewoners is de wens geuit om de groepsgesprekken na februari 2008 verder te zetten. Ook willen we een optimalisering van het onthaalbeleid bekomen door enerzijds de bewoners als ontvangstgroep te laten fungeren en door tijdens het werkproces enkele gevoeligheden bloot te leggen.

Werkproces en artistiek eindproduct: Ellen Vermeulen en Luk Nys

Technische ondersteuning: Said Henareh en Ewoud Dutellie

Productieleiding: Lynn Van Houtte

Toonmomenten in 2008 op: 5 maart om 15u (voor de bewoners), 7 en 8 maart om 20u en 9 maart om 15u telkens in zaal De Oase (RVT Het Heiveld)

Nadien is het de bedoeling dat er in de loop van 2008 met het OCMW Gent (Ouderenzorg) een toonmoment wordt georganiseerd voor de volledige sector (Vlaanderen) gekoppeld aan een vormings/debatnamiddag

3.4. Emancipatorische Projecten i.s.m. OCMW Gent: theater over kermis en armoede

Tussen eind augustus 2007 en begin april 2008 zet Victoria Deluxe samen met de Emancipatorische Projectwerking van het OCMW Gent een sociaal-artistiek project op. Dit in navolging van de sterke werkrelatie die Victoria Deluxe de voorbije jaren met het OCMW Gent (Ouderenzorg) heeft opgebouwd. Naast de jaarlijkse samenwerking met één van de vier Gentse Rust- en Verzorgingstehuizen wordt nu een samenwerking aangegaan met een ruime groep participanten die deel uitmaken van de groepswerking van het OCMW Gent.

Situering van de Emancipatorische Projectwerking OCMW Gent

Basiswerking

De basiswerking van de emancipatorische projectwerking is een wijkgerichte groepswerking. Afhankelijk van de wijk waar men woont, kan men deelnemen aan een groepswerking in de buurt. De werking gaat wekelijks of tweewekelijks door afhankelijk van de wijk. De basiswerking is gratis en kinderen zijn welkom. De deelnemers hebben doorgaans een laag zelfbeeld. De begeleiders van het OCMW proberen hun mogelijkheden te verruimen en zicht te laten krijgen op hun eigen kwaliteiten, hen basisvaardigheden aan te leren. De thema's van de groepswerkingen worden vanuit de noden en ervaringen van de deelnemers gekozen en zijn altijd in overleg. Enkele voorbeelden:

- organiseren van een uitstap
- het bereiden van een voedzame maaltijd binnen een bepaald budget per persoon
- het samen bekijken van de prijs-kwaliteitsverhouding in de verschillende supermarkten

Momenteel gaat de basiswerking door in de Welzijnsbureau's:

- Gentbrugge-Ledeberg in het Buurtcentrum De Vaart: om de twee weken op maandag van 9.00 uur tot 15.00 uur
- Bloemekenswijk in het Buurtcentrum De Vaart: wekelijks op maandag in de voor- of namiddag
- Gent-Zuid in de feestzaal van de Campus Prins Filip: wekelijks op donderdag in de voor- of namiddag

De werking wordt in de toekomst misschien uitgebreid naar andere Gentse wijken.

De groepsleden zijn meestal al in hulpverlening, maar dat hoeft niet, zij kunnen ook doorverwezen zijn door andere instanties. Mensen kunnen zich ook op eigen initiatief aanmelden. Eerst is er een gesprek met de groepsbegeleider met meer uitleg over de groepswerking. Vanuit de basiswerking kunnen de mensen doorstromen naar de receptiewerking, de wegwijzerwerking, een opleiding, een ander arbeidszorgproject, ...

Werkgroep Rond Punt

De werkgroep bestaat uit groepsleden van de verschillende groepswerkingen van de Emancipatorische Projectwerking. De werkgroep is gegroeid vanuit de groepleden van de verschillende groepswerkingen en komt om de twee weken samen. Daar worden de volgende zaken georganiseerd:

- Onderlinge kennismaking, uitwisseling en bekendmaking van de diverse groepswerkingen.
- Verder uitdiepen en verfijnen van emancipatorisch werken.
- Eigen initiatief van groepsleden stimuleren en verzelfstandiging in het organiseren van vernieuwende activiteiten.
- Responsabiliseren op organisatorisch en financieel vlak, bewust leren omgaan met beschikbare middelen.
- Organiseert drie vaste activiteiten per werkjaar: Startactiviteit (september), Nieuwjaarsfeest (januari), Slotactiviteit (juni). Tussendoor worden diverse groepsinitiatieven vanuit de werkgroep ontwikkeld.

Situering van het theaterproject met de Emancipatorische Projectwerking OCMW

Thematisch vertrekpunt = Armoede gekoppeld aan de wereld van de 'Kermis'

Victoria Deluxe kiest ervoor om elk sociaal-artistiek project te laten vertrekken vanuit een open en breed thema dat bij de participanten tot identificatiemogelijkheden kan leiden. Dit helpt om een werkkader te ontwikkelen dat vanaf de start de deelnemers een zeker houvast biedt. Binnen dit project willen we zoeken hoe we het thema 'Armoede' kunnen verbinden met het thema 'Kermis'. We gaan uit van de vaststelling dat 'kermis' mee deel uitmaakt van ons cultureel erfgoed, maar de manier waarop diverse bevolkingsgroepen al dan niet aan dit gebeuren kunnen participeren, heel sterk een aantal sociologische verschuivingen in kaart zet.

De kermissen van vroeger waren een heel sterk geritualiseerd en volksgericht gebeuren dat vaak mee de seizoensovergangen ijkte. Iedere wijk, dorp en stad kende zijn vaste, terugkerende en volkseigen kermissen. Op vandaag zit het kermisgebeuren mee op de roetsjbaan van de 21ste eeuw: de attracties zijn vaak heel modern en spectaculair en doen de adrenaline stromen. Het kermisgebeuren van nu is meestal heel sterk gericht op consumptie en voor steeds meer mensen is de kermis een heel dure - tot zelfs haast onbetaalbare – aangelegenheid geworden.

Bij iedere participant willen we op zoek gaan naar zijn/haar herinneringen aan, visie en kijk op de kermis. Daaraan gekoppeld willen we op zoek gaan hoe de problematiek van armoede kan worden verteld binnen de metafoor van de kermis. Victoria Deluxe bekommert zich heel sterk over de toenemende dualisering in onze samenleving en beschouwt zichzelf als een soort vakbond voor kwetsbare en gekwetste mensen. Dit houdt in dat we de rechten van de armsten onder ons mee helpen verdedigen en willen werken rond een betere invulling van de bestaansvoorwaarden voor mensen met een laag of geen inkomen.

Werkmethodiek

Methodisch willen we vertrekken vanuit de leefwereld en ervaringswereld van de participanten, allen verbonden aan de Emancipatorische Projectwerking van OCMW Gent.

In de opstartfase zullen we alle mogelijke invalshoeken, verhalen en getuigenissen van de deelnemers verzamelen. Via individuele gesprekken, groeps gesprekken en spel improvisaties zal de leefwereld van de participanten verbonden met het thema 'kermis' in kaart worden gezet. In deze zoektocht hanteren we een 'van klacht naar kracht'- benadering. Dit houdt in dat naast het oog en oor hebben voor de precaire of kwetsbare situatie waarin de deelnemers zich bevinden, er resoluut wordt gezocht naar de vaardigheden en kwaliteiten waarover de mensen beschikken. Belangrijkste objectief is dat iedereen die meewerkt het gevoel krijgt dat zij/hij gedragen en ondersteund wordt en op basis van gelijkheid wordt benaderd.

In de tweede fase wordt er gezocht hoe de diverse verhalen en getuigenissen theatraal en abstraherend kunnen worden verwerkt. Het is niet de bedoeling om mensen zichzelf te laten spelen, maar wel aan het publiek een spiegel van onze samenleving aan te reiken die het publiek kan ontroeren en tot reflectie kan aanzetten.

Iedereen die meewerkt, zal ook worden uitgenodigd op de andere activiteiten van de diverse deelwerkingen van Victoria Deluxe. Op die manier wordt er reeds vanaf de start aan verankering en nazorg gedacht.

Medewerkers

Voor Victoria Deluxe werken volgende mensen aan dit project mee:

- Noortje Dekker en Mout Uyttersprot werken mee in de hoedanigheid van artistieke medewerker. Beiden volgden een professionele theateropleiding en realiseerden reeds één of meerdere theaterproducties binnen Victoria Deluxe. In dit project zullen beiden fungeren als spelregisseurs.
- Dominique Willaert – inhoudelijk coördinator van Victoria Deluxe – wil binnen dit project vooral fungeren als 'schrijver' en coach t.o.v. de andere medewerkers. Zijn rol is superviserend, ondersteunend en gericht op het schrijven van een kwaliteitsvolle tekst die vooral gebaseerd is op de inhoudelijke inbreng van de diverse participanten.
- Twee studenten Sylvie Ongena en Liesbeth Vandemaele zullen meedraaien als polyvalente medewerkers. Beide studenten werken ondersteunend t.a.v. het werkproces en de participanten maar krijgen de volle ruimte om artistiek mee te denken, te reflecteren en te evalueren.
- Voor het OCMW Gent superviseert Claudine Sergeant de samenwerking en worden twee tot drie projectmedewerkers vrijgesteld om aan het project mee te werken.

Samenwerking met NTGent

Op vraag en voorstel van NTGent is er interesse om aan dit project mee te werken. Volgend seizoen zal Johan Simons 'Kasimir en Karoline' enceneren. NTGent is benieuwd en geïnteresseerd in onze benadering en wil in de aanloop van de theaterproductie graag een nieuwe editie van Brandhaarden organiseren rond de thema's 'Armoede en Foor'.

Het voorstel vanuit NTGent is om **op 20 en 21 maart 2008** samen een Brandhaarden (verhalen uit de stad, gecentreerd rond een bepaald thema) uit te werken in de aanloop van de theaterproductie.

- voorstel is om te werken rond het thema armoede en kermis en op zoek te gaan naar input en expertise verbonden aan het thema 'armoede' en het te enceneren binnen de wereld van de kermis.
- zoeken naar hoe we de Verenigingen waar Armen het woord nemen, Hogescholen, dagcentra als De Moester, Poco Loco bij dit project kunnen betrekken.

- voorstel dat een projectgroep van de vakgroep sociale agogiek diepte-interviews uitvoert rond de thema's armoede en kermis.
- vorm van de twee avonden is een soort muzikale 'Brandhaarden' of een concertante voorstelling. De idee is om met muziek te werken (word je nu vrolijk of verdrietig van kermismuziek?).

We willen dit sociaal-artistieke project afronden met een kwaliteitsvolle theatervoorstelling die we in de Turbinezaal van De Centrale presenteren.

Speeldata: Donderdag 3, Vrijdag 4, Zaterdag 5, Zondag 6, Donderdag 10 en Vrijdag 11 april 2008, telkens om 20u in het Intercultureel Centrum De Centrale – Kraankindersstraat 2 – 9000 Gent

In deze theaterproductie willen we de deelnemers, die zich in een situatie van maatschappelijke kwetsbaarheid bevinden, op een artistieke, kwaliteitsvolle en waardige manier in beeld brengen.

Technische ondersteuning: Ewoud Dutellie en Said Henareh

Productieleiding: Liesbeth Maene

3.5. We in House: theatervoorstelling op basis van tekst auteur Frank Vande Veire

In 2008 willen we onze eerste theatertekst - geschreven binnen het project Auteurschap - ensceneren.

Doelstelling van het project Auteurschap

In 2007 schreef Frank Vande Veire in opdracht van Victoria Deluxe een theatertekst. De bedoeling hiervan was om mensen die reeds eerder aan projecten hebben meegewerkt, doorgroeikansen te bieden. Waar we in onze reguliere sociaal-artistieke projecten meestal vertrekken vanuit de leefwereld en lijfstijlen van de deelnemers, willen we binnen onze werking ook tekstmateriaal ontwikkelen die op een wezenlijke en eigenzinnige manier iets vertelt over de actuele samenleving. Omdat auteurs hier over de nodige *métier* beschikken, willen we het 'auteurschap' voor een deel in ere herstellen. Te veel jonge theatermakers worden verondersteld om zowel te schrijven als te regisseren. We menen dat het auteurschap de nodige ervaring en kunde veronderstelt die we in het huidige theaterlandschap ons inziens vaak ontbreekt. Schrijven is een ander *métier* dan regisseren en helaas zijn er weinig kunstenaars die beide vakken even sterk beheersen. Daarnaast is het voor de participanten een uitdaging om met een kwalitatieve theatertekst aan de slag te gaan. Deze beweging en keuze werkt emancipatorisch en maakt de uitdaging groot om te gaan werken op een meer complexe en gelaagde tekst. Die keuze houdt ook in dat er verruimend wordt gewerkt en we het vaak rauwe, ruwe en existentialistische van 'het sociaal-artistieke werk' overstijgen.

Theatertekst 'We in House' van auteur Frank Vande Veire

Frank Vande Veire is één van de weinige kunstfilosofen die met een bijzondere interesse ons werkveld volgt, maar zich ook kritisch durft te positioneren aangaande deze praktijk. In die zin heeft hij met 'We in House' een niet-politiek correcte theatertekst geschreven, die een aantal interessante metastandpunten in zich bergt. We hopen deze theatertekst op een kwaliteitsvolle manier te ensceneren en een verrijkende bijdrage te kunnen leveren binnen het Vlaamse theaterlandschap.

Momenteel zijn we op zoek naar een co-producent om deze theaterproductie te realiseren. NTGent werd reeds aangesproken, maar ging niet in op ons voorstel. In de tweede plaats hebben we contact opgenomen met VN (Victoria/Nieuwpoorttheater). Aan Dirk Pauwels en Geert Opsomer werd gevraagd de theatertekst te lezen en na te gaan of zij interesse hebben in een samenwerking.

Voor de regie staat Dominique Willaert in. Er wordt overwogen om één professionele acteur te laten samenwerken met participanten uit de brede werking van Victoria Deluxe. De tekst zal aan diverse mensen worden bezorgd met de vraag of ze interesse hebben om mee te werken. Frank Vande Veire wil fungeren als dramaturg.

Het is de bedoeling om in de tweede jaarhelft van 2008 'We in House' te spelen en te presenteren. We plannen een eerste speelreeks van zes voorstellingen in december 2008.

Fragment uit 'We in House'

Filip *(terwijl hij de etenswaren hun plaats geeft)*

Het is allemaal de schuld van de televisie. Door dat stomme ding weten we dat ze er zijn, dat ze met hele horden op ons afkomen, dag en nacht - op zoek naar geluk. - 'Gelukszoekers'. Het zijn wel niet allemaal gelukszoekers, maar de meesten wel. *(Hij kijkt verbaasd naar een zak in zijn handen, opent hem, ruikt er even aan.)* Kilo's vlees. - Dat kan natuurlijk niet door de beugel. Zo'n beetje geluk zoeken, dat kan iedereen.. Natuurlijk, als ze je huis afgebrand hebben, je been hebben afgeschoten, als ze je hebben verkracht, dat is wat anders, dan ben je eventueel welkom, maar zo'n beetje je geluk zoeken, dat zou gemakkelijk zijn! - En trouwens, denken ze dat wij gelukkig zijn? Waar halen ze het dat wij gelukkig zijn? Kunnen ze dat van ver aan ons zien? Zie ik er gelukkig uit? - Dat heet dan gelukkig zijn. Een deur die plots opengaat. - Juist liedje, eigenlijk. Het gaat hem om de deur die opengaat, enfin niet de deur zelf, maar het opengaan van de deur, wat er dan in het deurgat verschijnt is meestal niet zo geweldig, het is in elk geval niet het geluk.

Filip *(tegen Greet die net beneden is gekomen)*

Wat komen ze hier eigenlijk doen? Sightseeing?

Greet

Schatje, ik heb het al zeker twee keer uitgelegd. Het is een kunstproject voor kinderen.

Filip

Oh ja, één keer volgens mij, sorry.

Greet

Khadija, die vrouw die je zag, is lerares in een kunstschool in Grozny.

Filip

Je hoeft het niet meer uit te leggen.

Greet

Ze gaan hier rondwandelen in de stad en tekeningen en schilderijen maken van hoe ze de stad ervaren. Ze doen ook een workshop in het museum.

Filip

Een workshop speciaal voor dat groepje hierboven?

Greet

Welnee, in totaal is het een groep van zestien. De anderen logeren elders in de stad. Op het einde van de week is er een tentoonstelling. - God, je hebt al alles in de ijskast gelegd, er was veel voor de Tsjetsjenen bij.

Filip

Sorry, ik wist niet dat je ook hun boodschappen deed.

Greet (een beetje sip kijkend)

Voor één keer, om ze op weg te helpen.

Filip

Betrapt!

Filip *(terwijl Greet waren uit de ijskast haalt)*

Niets mooier dan de creativiteit van kinderen. Zo leren ze spelenderwijs hun trauma's verwerken. Bovendien leren ze een andere cultuur kennen, kunnen een beetje van onze fantastische vrijheid proeven... Prachtig allemaal. Wie zou daar kunnen tegen zijn.

Greet

Ik weet het wel.

Filip

Met alle respect, maar je weet hoe ik denk over al dat artistiek en humanitair gedoe. We moeten aan politieke vorming doen, en we moeten ze wapens geven. We moeten ze veel geld geven, en er streng op toezien dat ze er iets zinvol mee doen: namelijk wapens kopen waarmee ze Poetin en zijn hele maffiabende kunnen wegblazen. (Greet nakijkend die al naar boven stapt met etenswaren.) Ik meen het, zwaar geschut hebben ze nodig. Natuurlijk, kleurpotloden en stiften en verf mag ook, maar eerst en vooral zwaar geschut... (Alleen) Al dat sociaal en artistiek gedoe. 'Kinderen moeten zich leren uiten'. Zich uiten, zich *uitdrukken*. Je hebt iets in jezelf en je drukt het naarbuiten. Niets is prachtiger. - (zingt:) *dat maakt je blij, maakt je blij, maakt je blij.*

Er wordt gebeld. Op het moment dat Filip de deur opendoet, gaat het mobieltje van Atlan die voor hem staat. Atlan knikt naar Filip en spreekt in zijn telefoon.

Atlan (tegen zijn mobieltje) ®

Natuurlijk kom ik, wees niet bang... in principe morgennamiddag, maar anders 's avonds. Jaja, maak je maar geen zorgen.

Filip (ironisch nadrukkelijk, terwijl Atlan in zijn mobieltje praat)

Enter my house!

Filip leidt de telefonerende Atlan naar de trap en kijkt hem na.

3.6. RVT Zonnebloem i.s.m. OCMW Gent

Situering projectvoorstel

Tussen december 2007 en midden oktober 2008 wil Victoria Deluxe samen met de senioren van RVT Zonnebloem (Zwijnaarde) en de kinderen/jongeren van de vakantiewerking van de Dienst Jeugd van het OCMW Gent een intergenerationeel project opzetten. Het project stelt een samenwerking tussen senioren en maatschappelijk kwetsbare jongeren rond het thema 'communicatie' centraal. Via een sociaal-artistiek werkproces wil het project op zoek gaan naar hoe de communicatie tussen ouderen en maatschappelijk kwetsbare jongeren via een creatieve en niet-moraliserende benadering kan worden gestimuleerd.

Situering van de partners

1. RVT Zonnebloem

Dit woon- en zorgcentrum biedt plaats aan 133 bewoners, waarvan er 3 voorbehouden worden voor een kortverblijf. Deze nieuwe campus ligt in het centrum, vlakbij de dorpskern van Zwijnaarde. De residenten uit het oude tehuis Zonnebloem in Zwijnaarde verhuisden, samen met de bewoners van Ons Tehuis in Oostakker en Sint-Amandus in Sint-Amandsberg, naar deze nieuwe campus. De oude rusthuizen werden gesloten. Ook 57 bewoners van het RVT Jan Palfijn verhuisden naar de campus Zonnebloem. Het woon- en zorgcentrum Zonnebloem wordt gekenmerkt door een gemoedelijke en dynamische leefsfeer. Na het geslaagde project 'Jong-Oldtimers' dat door Bie Hinnekint (stafmedewerker Positieve Beeldvorming van het OCMW Gent) werd opgezet, vroegen de bejaarden, de directie en het personeel meteen naar een vervolgproject. Bij dit 'Jong-Oldtimersproject' werden de jongeren van de vakantiewerking van het OCMW Gent betrokken. Uit de evaluatie werd duidelijk dat deze geïnitieerde link tussen beide bevolkingsgroepen het potentieel heeft om projectmatig verder te worden uitgediept.

2. Vakantiewerking Dienst Jeugd – OCMW Gent

Deze OCMW-vakantiewerking staat open voor:

- kinderen uit gezinnen met beperkte financiële middelen en/of met relationele problemen
- kinderen uit gezinnen die in hulpverlening zijn bij het OCMW van Gent
- kinderen die geplaatst zijn in instellingen of bij pleeggezinnen
- kinderen van het personeel dat tewerkgesteld is bij het OCMW van Gent

De vakantiewerking bestaat uit: vakantieopvang voor kinderen van 3 tot 15 jaar tijdens de weekdays in alle schoolvakanties van 8h-18h op verschillende plaatsen in Gent en een vakantiecamp voor kinderen van 5 tot 11 jaar en voor kinderen van 12 tot 14 jaar.

De jongeren die deelnemen aan de vakantiewerking kunnen als maatschappelijk kwetsbaar worden omschreven. In tegenstelling tot de actuele verwachtingen en tendensen slagen deze jongeren en ouders er heel moeilijk tot niet in om zich op een inclusieve manier in te schakelen binnen het reguliere jeugdwerk. Een veelvoud aan mislukkingservaringen, faalangst,... maakt dat de drempel van het reguliere jeugdwerk vaak nog als 'te hoog' wordt ervaren. De monitoren van de vakantiewerking zijn overtuigd van de meerwaarde van een projectwerking i.s.m. de senioren van RVT Zonnebloem tijdens de vakantieperiodes. Na het 'Jong-Oldtimersproject' ontvingen ze heel wat positieve reacties, zowel bij de jongeren als hun ouders.

Sociaal-artistiek project rond het thema 'communicatie'

Met dit project wil de artistieke kern van Victoria Deluxe in de eerste plaats op zoek gaan naar hoe zowel bejaarden als jongeren (verschillend) communiceren. Het moet een soort leefwereldonderzoek zijn dat zich toespitst op hoe 'gewone' mensen doorheen de voorbije decennia anders zijn beginnen communiceren. Uiteraard spelen de communicatiemiddelen (radio, TV, telefoon, GSM, webcam, MP3, internet,...) hierin een primordiale rol in. Het project wil op zoek gaan naar hoe de verschuiving van een vertel- en verhalencultuur stilaan is verschoven naar een cultuur van diverse vormen van nieuwe geletterdheid. Op een heel concrete manier en toegepast binnen de levens van de bejaarden en de jongeren zelf, willen we op zoek gaan hoe die verschuivingen kunnen worden geïnventariseerd en geïllustreerd.

In een eerste werkfase wordt er gestreefd naar het in woord en beeld zetten van de *communicatiemanieren* van zowel de senioren als de jongeren. Via opgenomen interviews (audio en video), het maken van korte filmpjes, willen we tot een presentatie komen van hoe beide groepen 'communiceren' (dit zowel qua vorm als inhoud, met of zonder een accent, het belang van dialectische woorden,...). Het is de bedoeling dat de senioren en jongeren tot een interactieve uitwisseling komen en op zoek gaan naar een eigen en beleefde werkelijkheid van hoe de verschuivingen in communicatie zijn ontstaan. Het hanteren van humor zal hierin een belangrijke plaats nemen.

In de tweede plaats wil het project zoeken welke nieuwe communicatiemiddelen afstanden tussen ouderen en jongeren al dan niet kunnen overbruggen. Onder 'afstanden' verstaan we zowel fysieke als mentale afstanden. Met de senioren en jongeren willen we op zoek gaan naar de mate waarin de nieuwe communicatiemiddelen al dan niet een zegen of een vloek zijn. Via ensceneringen en de registratie hiervan willen we beide groepen met elkaar laten samen werken.

Via de creatie van een interactieve website willen we tenslotte onderzoeken welk soort communicatie (zowel op vlak van vorm als inhoud) het contact tussen jongeren en bejaarden kan bevorderen en dynamiseren. Met interviews, groepsgesprekken en verschillende werksessies tussen de jongeren en de ouderen gepaard met een creatieve en speelse aanpak hopen we de communicatie tussen deze beide groepen te stimuleren.

Werkproces

Vertrekpunt is het voorstel om de jongeren tussen 12 en 14 jaar van de vakantiewerking van de Dienst Jeugd van het OCMW Gent tijdens de vakantieperiodes samen te laten werken met een groep bejaarden van RVT Zonnebloem. Tijdens de Kerstvakantie 2007, de Krokus-, Paas- en zomervakantie van 2008 zou er op een aantal vaste namiddagen worden samen gewerkt (bijvoorbeeld tijdens twee of drie namiddagen per werkweek).

Het werkproces wordt begeleid en omkaderd door artistieke medewerkers van Victoria Deluxe die het project vooraf voorbereiden en met de betrokken partners en participanten bespreken. Uitdaging is de ontwikkeling van een website waar het bijeengesprokkelde materiaal op terecht komt en die als een interactief werkinstrument fungeert. RVT Zonnebloem heeft een internethoek die reeds wordt aangewend door een aantal bewoners. De website wordt door de artistieke medewerkers mee ontworpen en geïnitieerd maar moet zo maximaal mogelijk door de jongeren en senioren worden aangewend. Er zal bijgevolg voldoende tijd en opleiding worden voorzien om alle participanten met dit communicatiemiddel te leren werken.

De afronding van het project wordt midden oktober 2008 voorzien onder de vorm van enkele kwalitatieve publieksmomenten die zowel het werkproces als het eindproduct op een adequate manier in beeld zet.

4. Sociaal-artistische projecten in voorbereiding en ontwikkeling

In de loop van 2008 worden een aantal sociaal-artistische projecten gestart. Dit houdt in dat er in 2008 een werkproces wordt opgezet dat in de loop van 2009 wordt afgerond met een voorstelling, presentatie of eindproduct. Daarnaast worden in 2008 een aantal projectvoorstellen onderzocht en verkend. Tijdens de jaarlijkse teamdagen van 2008 (begin juli 2008) wordt de knoop doorgehakt en beslist in welke mate deze projecten kunnen worden gerealiseerd. Binnen dit overlegmodel wordt ook de Raad van Bestuur betrokken: dit houdt in dat hun advies, bijsturing en instemming wordt gevraagd bij het al of niet opstarten van nieuwe projecten.

4.1. RVT Herfstvreugde – RVT Ter Meere i.s.m. OCMW Berlare

In het voorjaar 2007 wordt er gestart met de bouw van een nieuw woon- en zorgcentrum (naast het oude RVT in Overmere) wat zal resulteren in een verhuis van het RVT in Overmere zelf en de komst van het personeel en de bewoners van het RVT uit Berlare. Deze verhuis biedt een unieke kans om binnen de lokale gemeenschap – en dus niet enkel met de bewoners van beide RVT's – een sociaal-artistisch project op te zetten rond het thema 'verhuizen'.

Doelstellingen

In de eerste plaats willen we de huidige bewoners benaderen met de vraag: *'Welke herinneringen uit het bestaande RVT zou je willen mee verhuizen naar het nieuwe RVT'*. In het werken rond herinneringen, en zeker rond de mooie en sterke herinneringen, gaan we op zoek naar de waarde, betekenis en zingevingsperspectieven die er binnen het huidige RVT werden ontwikkeld. Hiermee willen we een soort collectieve herinnering (collectief geheugen) creëren over de geschiedenis van het bestaande RVT. Het thema is hier heel sterk 'de laatste verhuis'.

Dit thema willen we graag linken met 'eerdere' en 'andere' verhuizen die de bewoners in de loop van hun leven hebben gerealiseerd. We willen samen met een deel van de bewoners uit beide RVT's op zoek gaan op basis van welke redenen (aankoop woning, het bouwen van een nieuwe woning, gezinsuitbreiding, vluchten tijdens de oorlog, gedwongen verhuis bij bv. echtscheiding,...) zij eerder in hun leven zijn verhuisd en wat dit binnen hun leven heeft veroorzaakt. Een belangrijk thema in deze is alles wat te maken heeft met burens en buurtleven. Wanneer mensen verhuizen, creëert dit meestal een lacune en soort overgangsfase in een straat of buurt. Dit willen we uitwerken op basis van interviews, oude foto's,...

Daarnaast willen we het thema 'verhuizen' op een gelaagde manier uitwerken binnen de lokale leefgemeenschap. Deze keuze is erop gericht om de bewoners van het RVT in een verbindende relatie te zetten met jongere en andere bevolkingsgroepen. Dit willen we doen door op zoek te gaan naar de vroegere woonplek(ken) van de bewoners en contact te leggen met de nieuwe bewoners van hun woning, hun vroegere of nieuwe burens, ...

Naar twee bevolkingsgroepen gaat onze aandacht specifiek:

1. jonge gezinnen uit Overmere-Berlare die net zijn verhuisd zijn of plannen te verhuizen. Samen met hen willen we onderzoeken wat het voor jonge mensen betekent om te verhuizen. Verhuizen is immers voor veel mensen een nieuwe en hoopvolle stap in hun leven, die op alle levensdomeinen heel wat veroorzaakt: het afscheid nemen van oude burens en voorzichtig, vaak aftastend contact ontwikkelen met de nieuwe burens - het meenemen van allerlei herinneringen en materiële artefacten uit de oude

huizen - het afscheid nemen van de kinderen van hun speelkameraden - het winkelen in een andere nieuwe, buurt - ... Deze betekenis van 'verhuizen' voor jongere mensen binnen de lokale leefgemeenschap in Overmere-Berlare willen we graag in interactie brengen met de verhalen, ervaringen en herinneringen van de rusthuisbewoners.

2. de migranten en nieuwkomers uit Overmere-Berlare. Bij hen willen we op zoek gaan naar de motivatie, redenen van hun 'verhuis' (heel vaak van het ene continent naar een ander continent). Migranten en nieuwkomers brengen een heel andere culturele background binnen en worden geconfronteerd met een voor hen heel nieuwe context en culturele gegevenheid. De ervaringen van migranten, nieuwkomers (politiek vluchtelingen) willen we koppelen met de verhalen van de bewoners van het RVT en de jongere gezinnen. De bedoeling hiervan is om op zoek te gaan naar een gemeenschappelijke kern binnen de diverse 'verhuisverhalen'. Dit luik is niet het hoofdproject, maar lijkt ons een heel uitdagende stap te zijn in het streven en werken in de richting van een interculturele samenleving. Ook willen we illustreren dat het leven in diversiteit niet enkel een verhaal is van en in de grootstedelijke gebieden.

De opzet van dit sociaal-artistiek project in samenwerking met beide RVT's is heel sterk gericht op het op een positieve manier doorbreken van de stereotiepe beeldvorming t.a.v. ouderen. Vanuit Victoria Deluxe beschouwen wij onze oudere bevolking als levend cultureel erfgoed. Door met hen op een volwaardige en respectvolle manier aan de slag te gaan, proberen we de schat aan kennis, informatie en levenservaring die er bij de ouderen aanwezig is bruikbaar te maken t.a.v. een breed publiek. Vanuit eerdere ervaringen weten we dat er een heel sterke dynamiek ontstaat wanneer oudere (rusthuisbewoners) geappelleerd worden op hun kennis en ervaringen. Door hen in hun kwaliteiten te benaderen (als mens, als burger, als ouders, als grootouders, als informele 'dorpsoversten') ontstaat er binnen het RVT en de families zelf heel vaak een dynamiek waarbij verhalen worden uitgewisseld, foto's worden uit de kast gehaald, oude brieven worden herlezen,... Dit creëert zowel bij de ouderen, personeel als familieleden een sterke vorm van betekenis- en zingeving.

Omschrijving van het werkproces

Eerste werkperiode: september 2007 - juni 2008

In de eerste periode ligt de focus op het exploreren van diverse verhalen rond het thema 'verhuizen': de 'laatste verhuis' van de huidige bewoners naar het RVT, de link met 'eerdere' en 'andere' verhuizen die zij in de loop van hun leven hebben gerealiseerd, de link met de lokale leefgemeenschap.

In de maanden september - november 2007 ligt de focus sterk op het leren kennen van de bewoners en het personeel, de dynamiek binnen beide RVT's door het bijwonen van activiteiten die door het ergo/animatieteam worden georganiseerd (naar de markt gaan, winkelen, reminiscentie, lotto-spelen, volksspelen, koken, schoonheidssalon,...). Tijdens deze groepsactiviteiten is er een voortdurende aandacht voor de eerste verhalen die we horen, waar we later op kunnen inpikken.

De maand november is seniorenmaand waarin dit jaar het thema 'verhuizen' centraal staat ('elk steentje telt'). In deze maand zal het project algemeen bekend worden gemaakt bij de bewoners en het personeel van beide RVT's. We willen in deze maand een zicht krijgen op wie van de bewoners en het personeel concreet wil en kan meewerken aan het project. Victoria Deluxe helpt de opening van de seniorenmaand op 5 november mee organiseren o.m. door de vertoning van een eerste reeks fotomateriaal.

Vanaf december 2007 (tot juni 2008) zal er gericht gewerkt worden met een aantal bewoners en personeelsleden van beide RVT's met een focus op het documenteren van verhalen, herinneringen en ervaringen rond 'verhuizen' (auditief en fotografisch).

Er zullen zich vijf werkvormen ontplooiën:

1. het **fotografisch in beeld zetten** van het thema 'verhuizen' (= het verzamelen van oud en nieuw beeldmateriaal).
2. het opzetten van **individuele gesprekken** met bewoners en personeelsleden van beide RVT's (verhalen en herinneringen). Een overzicht van te interviewen mensen wordt opgemaakt aan de hand van contacten die we hebben opgebouwd en tips van het ergo/animatieteam. De gesprekken zullen telkens geregistreerd worden d.m.v. audio-opnames en worden nadien uitgeschreven.
3. de **vroegere woonplek(ken) van de bewoners bezoeken** (voor wie dit fysiek en emotioneel mogelijk is). Deze bezoeken bieden de mogelijkheid om het thema 'verhuizen' op een meer gelaagde manier uit te werken binnen de lokale leefgemeenschap, door bv. contact te leggen met de nieuwe bewoners van de woning, de burens, ...
4. organiseren van kleine **groeps gesprekken** tussen bewoners van RVT Herfstvreugde en bewoners van RVT Ter Meere naar aanleiding van bestaande linken (vroegere buurmeisjes, samen in klas gezeten, elkaars lief geweest, familie van elkaar, ...) of nieuwe linken (die zijn ontstaan tijdens de gemeenschappelijke activiteiten).
5. door de organisatie van **werfbezoeken** aan de nieuwbouw wordt de interactie tussen de bewoners van beide RVT's reeds van bij de start van de bouw van het nieuwe rusthuis gestimuleerd. Ieder werkbezoek wordt afgerond met een groeps gesprek of gemeenschappelijke activiteit.

Tweede werkperiode: september 2008 – maart 2009

In deze tweede periode zal de focus voornamelijk liggen op de verwerking van alle materiaal (interviews en beeldmateriaal) in functie van de beoogde eindproducten.

Voor Victoria Deluxe werken Liesbeth Maene en Evy Menschaert op dit project. Zij worden vanuit het kernteam van Victoria Deluxe ondersteund en werken ook nauw samen met de medewerkers van de animatieteams van beide rusthuizen. Dit houdt o.a. in dat zij frequent overleg plegen rond de evolutie van het project.

4.2. Langspeelfilm 'Voorlopig niks'

In oktober 2007 ontving Victoria Deluxe het nieuws dat ze 12.500 euro scenariosteun krijgt en een beroep kan doen op een externe coach voor de verdere ontwikkeling van het scenario voor de langspeelfilm 'Voorlopig niks'. In het verslag van het VAF lezen we dat het project beloftevol is en het nodige potentieel inhoudt om een sterke langspeelfilm te worden, maar nog niet voldoende sterk scenariotechnisch is uitgewerkt. Dit betekent dat we in de eerste jaarthelft van 2008 zullen verder werken aan het scenario. We zullen ons hierin laten bijstaan door een externe coach, voorgesteld door het VAF om de kwaliteit van het scenario te versterken.

In de loop van 2008 willen we ontwikkelingssteun aanvragen bij het VAF. Dit betekent dat we in 2008 hopen om met de voorbereiding van de langspeelfilm te kunnen starten: opmaken van draaiboek, casting, productionele voorbereidingen, zoektocht naar co-producent, enzovoort.

Voor Victoria Deluxe zullen volgende mensen op de langspeelfilm werken: Dominique Willaert (scenario), Lynn Van Houtte en Paul de Ruijter (productionele aspecten), Tom Dupont (casting en spelbegeleiding), Koenraad Deblauwe en Ellen Vermeulen i.s.m. Peter Monsaert (camera, licht- en geluid en regie).

Situering van de langspeelfilm binnen de sociaal-artistieke werking van Victoria Deluxe

Tijdens de evaluatie- en teamdagen van Victoria Deluxe - net voor de zomer van 2006 - ontstond de idee om t.a.v. de toekomst de plannen voor een langspeelfilm te ontwikkelen. Redenen hiervoor zijn van dubbele aard: enerzijds wilden we iedereen die de voorbije seizoenen met ons meewerkte in één totaalproject met elkaar laten samen werken; anderzijds willen we met onze ploeg medewerkers op zoek gaan hoe we in een collectief verband kunnen samen werken. Deze laatste keuze houdt zowel een 'onderzoek' als een 'statement' in.

Het 'onderzoek' bestaat uit het uitzetten van een werkproces waarbij iedere medewerker in een complementaire relatie tot de creatie en realisatie van een langspeelfilm kan komen te staan. Zonder onderscheid te moeten maken tussen het soort vooropleiding of afkomst, manier van denken en zijn, menen we op die manier heel wat kunstmatige schotten te kunnen opheffen. We hanteren in die zin dan ook het liefst de begrippen 'makers' en 'medemakers'. Het 'statement' dat we willen plegen, is sterk verbonden met de strijd tegen de verdere fragmentering van onze samenleving. We ervaren steeds sterker dat actueel, en ook in onze organisatie, mensen zich vooral individueel willen ontplooiën. Individuele ontplooiing houdt vaak in dat samen werken met anderen als moeilijk en of niet evident wordt ervaren. Als individu vertrekt men graag vanuit de gedachte dat men uniek is en tot een eigen expressie en creatie kan of moet komen. Niet zelden leidt dit tot een onbewust of bewust concurrentiele opstelling; niet enkel binnen de eigen organisatie maar evenzeer ten aanzien van de buitenwereld. De creatie van een langspeelfilm is dus sterk gericht op het ontwikkelen van versterkende interacties tussen burgers, stadsbewoners en professionals. In het verbinden van verschillende krachten en kwaliteiten hopen we een grotere kracht te vinden dan in het sublimeren van de artistieke kwaliteit van de individuele auteur of regisseur die geniaal en charismatisch zou moeten zijn.

Eigen aan onze samenleving is het hanteren van stereotypen en clichés. In de conceptualisering en uitwerking van onze plannen rond de langspeelfilm gaan een aantal buitenstaanders wellicht veronderstellen dat we een sociaal-realistische film willen maken. Is dit zo? De werkelijkheid en de opzet en betrachting van Victoria Deluxe is meer gelaagd dan deze ene vooronderstelling. Het voortdurend willen streven naar aandacht en zorg voor de meest kwetsbare en uitgerangeerde stadsbewoners, het duurzaam streven naar sociale rechtvaardigheid houdt niet in dat we in ons artistiek werk de werkelijkheid niet kunnen dromen en verbeelden. Met de creatie van een langspeelfilm willen we iets toevoegen aan deze werkelijkheid. We willen met de langspeelfilm een beeldend verhaal scheppen die op een betrokken en artistieke manier iets vertelt over de wereld van vandaag.

Vertrekpunt voor de langspeelfilm is de grote kracht die we dagelijks ervaren bij die bewoners of burgers waarvan de verhalen vaak worden verzwegen. Hun kracht en potentieel worden vaak niet of onvoldoende aangewend. De waarde van een mens wordt veel te sterk gereduceerd tot competenties binnen een markteconomische en functionele context. Maatschappelijke uitsluiting heeft daarmee te maken. Met de creatie van een langspeelfilm trachten we een alternatief te ontwikkelen t.o.v. een reductionistische mens- en maatschappijvisie.

Victoria Deluxe als producent van een langspeelfilm

Hoewel we een atypische producent zijn, menen we dat we vanuit onze organisatie over de competenties en de werkracht beschikken om een langspeelfilm te realiseren. Onder hetzelfde dak schuilen kunstenaars van divers pluimage: schrijvers, regisseurs, cineasten,... Anderzijds zijn we er ons van bewust dat we op zoek moeten gaan naar externe expertise. Sinds september 2006 wordt aan een werkplan gewerkt dat gecentreerd is rond de volgende uitgangspunten:

- Victoria Deluxe beschikt over een enthousiaste ploeg medewerkers met een gezond evenwicht tussen jonge en meer ervaren professionals. Alle medewerkers zijn loyaal en geëngageerd in het

soort werk dat we ontwikkelen. Deze arbeidsethiek verklaart samen met het aanwezige talent de kwaliteit van onze producties. Aangezien de meeste professionals al geruime tijd samen werken, is er een werksfeer ontstaan waar de verschillende collega's goed op elkaar ingespeeld zijn en de diverse taken scherp op elkaar afgestemd zijn. Dit vergroot ons geloof in de slaagkansen om op een professionele manier een langspeelfilm te produceren. Een deel van de productiekosten worden dan ook opgevangen binnen het regulier budget van Victoria Deluxe, dat o.a. wordt gesubsidieerd binnen het Kunstendecreet van de Vlaamse Gemeenschap.

- Koenraad Deblauwe (Narafi), Ellen Vermeulen (RITS) en Peter Monsaert (KASK) zijn drie gedreven en talentvolle cineasten. Hun manier van werken heeft ons als organisatie overtuigd van hun noodzaak, kennis en kunde. In de voorbereidingsfase van de langspeelfilm werken ze samen aan de ontwikkeling en uitwerking van alle aspecten die de productie van een langspeelfilm omvatten. Victoria Deluxe wil deze drie jonge cineasten ondersteunen in hun ontwikkeling en groei als cineast. Als sociaal-artistiek huis kiezen we er resoluut voor om te investeren in jong talent binnen het Vlaamse audiovisuele landschap.
- De ontwikkeling van de narratieve structuur binnen het scenario is heel sterk gebaseerd op onze positie van bevoorrechte getuigen op maatschappelijk vlak. De voorbije jaren hebben we heel intens samen gewerkt met alle lagen van onze bevolking. De ontwikkeling van het verhaal is gecentreerd rond de verandering van het begrip 'arbeid' en de hieraan verbonden zingevingaspecten. We ervaren vandaag een sterke sociologische verschuiving in de manier waarop een groot deel van onze bevolking arbeid verricht. De opkomst van tijdelijke tewerkstelling, de delokalisering van arbeid, de toenemende vergrijzing,...zijn allen facetten die een grote impact hebben op de diverse levensdomeinen (financieel, materieel, psychisch, fysisch, gezondheid, sociale relaties,...) van onze bevolking. Vertrekkend van getuigenissen en interviews zijn we in de zomer van 2006 gestart met de ontwikkeling van een scenario dat een gelaagd verhaal omvat waarmee een breed publiek zich kan identificeren.
- Victoria Deluxe is er in haar verschillende theaterproducties in geslaagd om met niet-klassieke en vaak ongeschoolde 'spelers' (actrices – acteurs) te werken. Via kwalitatieve werkprocessen, het werken met bekwame regisseurs en een sterke artistieke inhoud zien we in elke voorstelling spelers opduiken die sterke acteerprestaties neerzetten. Vandaag zijn er diverse spelers die reeds in meerdere producties hebben meegespeeld en die we ook bij de casting van de langspeelfilm willen betrekken. Het is dan ook een bewuste en uitdrukkelijke keuze om in de eerste plaats spelers binnen de werking van Victoria Deluxe uit te nodigen voor de casting.
- We willen graag een langspeelfilm produceren die zich niet binnen de klassieke aanpak en competitie situeert. We willen vanuit een niet-oppositionele opstelling t.a.v. het huidige Vlaamse filmlandschap een complementaire manier van werken ontwikkelen die jong talent de kans biedt om langzaam te rijpen en van elkaar te leren. We kiezen er tevens voor om in navolging van de cinefiele traditie een eerder weerbarstig verhaal te verfilmen die de kijker én kan ontroeren én aan het nadenken kan zetten.

Synopsis 'Voorlopig Niks'

In 'Voorlopig niks' volgen we de 46-jarige werkloze lasser, Rudy Vandekerckhove, in zijn zoektocht naar een nieuwe job. Na achtentwintig jaar vast werk, een echtscheiding en twee jaar inactiviteit, is hij ervan overtuigd dat hij snel terug aan de slag zal gaan. Rudy gaat iedere ochtend langs in het stationsbuffet van Gent-Dampoort. Hij vindt er in de gerante, Hannah Tardaguila, een ware steun en toeverlaat. Deze jonge en hardwerkende vrouw staat in haar vriendschapsrelatie tot de werkloze lasser symbool voor een diepmenselijke en welhaast oneigentijdse betrokkenheid.

Rudy Vandekerckhove komt in een ontketende en verhitte arbeidsmarkt terecht die wordt gedomineerd door tijdelijke en slecht betaalde jobs. De dagelijkse kop koffie en krant bij Hannah, de zorg voor zijn groententuin in een periode van droogte en het innemende contact met zijn buurvrouw Denise, zijn de

voornaamste activiteiten in het leven van deze kleine maar schalkse man. Naast zijn queeste naar een nieuwe job wordt het hoofdpersonage geconfronteerd met de onteigening van de nachtwinkel van Pervez. Dagelijks gaat hij zich er bevoorraden. Ben, hedendaags kunstenaar en één van de andere klanten van Pervez tracht Rudy en Pervez warm te maken om zich tegen deze geplande onteigening te verzetten. De nuchtere Rudy reageert sceptisch op de uitnodiging van Ben om hem in dit verzet te vervoegen. Pervez lijkt zich ondertussen vooral om zijn verhuispremie te bekommeren. In een gezamenlijk bezoek aan het Justitiepaleis, dat door Ben wordt afgedwongen, wordt duidelijk dat Ben, Pervez en Rudy zich elk op een typerende manier tot de aangekondigde onteigening verhouden. Ben verzet zich via zijn artistiek werk tegen de toenemende vermarkting; voor Rudy blijft het erop neerkomen om zo snel mogelijk een nieuwe job te vinden. De voorzichtige toenadering tussen Ben en Rudy krijgt een ernstige knauw wanneer er zich tussen Ben en Hannah een beginnende relatie ontvouwt. Door deze romance in combinatie met de zeer korte tewerkstelling op een bouwwerf en de doldrieste poging om als glazenwasser aan de bak te komen, belandt Rudy in een haast uitzichtloze spiraal. Het veerkrachtige hoofdpersonage dwingt in het interim-kantoor echter een job als chauffeur van een reclamewagen af. Met deze lang verhoopte job grijpt Rudy de kans om uit het groeiend leger van maatschappelijk 'overtolligen' te ontsnappen. Pervez wordt taxichauffeur. Rudy stapt iedere ochtend in het reclamewagentje om nu deel uit te maken van de groep van mensen die floreren in de hedendaagse economie en met hun koopkracht genieten van wat de stad te bieden heeft.

Wanneer Ben op een ochtend Rudy met zijn reclamewagentje in het drukke verkeer ziet aanschuiven, valt Ben hem frontaal aan. Het verzet dat Ben tegen de toenemende commercialisering in zijn artistiek werk uitbeeldt, staat haaks op de nieuwe job van Rudy als 'reclamemaker'. Ben besluit Rudy uit dit soort onmenselijke arbeid te bevrijden en plant een symbolische kaping van het reclamewagentje. De onschuldige actie die Ben veronderstelt, loopt echter volledig uit de hand. Op een mild ironische manier wordt duidelijk dat de geëngageerde positie die Ben wil innemen, niet meer is dan een fantasmatisch en ijlig engagement dat haaks op het weerbarstige overlevingsinstinct van Rudy staat.

"Voorlopig niks" vertelt het verhaal van hoe herkenbare stadspersonages zich zowel met humor, liefde en beleden idealen tot onze hyperconsumptie maatschappij trachten te verhouden.

4.3 Kindertheateratelier

Onder impuls van 'De wijk ontpopt' (een samenwerking tussen vier basisscholen in de wijk Sluizeken-Tolhuis-Ham) wil Victoria Deluxe het idee van een kindertheateratelier verkennen. De eerdere ervaringen in het werken met kinderen (TV-Deluxe en het Serbos-project) versterken het geloof in het opzetten van een kinderwerking. Deze kinderwerking willen we echter in een complementaire relatie plaatsen t.a.v. andere actoren en organisaties uit de buurt Sluizeken-Tolhuis-Ham. In het seizoen 2007-2008 willen we volgende vragen verkennen. Pas op de teamdagen van 2008 zal er beslist worden in welke vorm en in welk soort hoedanigheid we een kindertheateratelier kunnen opzetten.

1. Hoe vertalen we onze sociaal-artistieke visie t.o.v. het willen opzetten van een kindertheateratelier?

- proces/product?
- in twee lagen werken: enerzijds een open atelierwerking en anderzijds vanaf een bepaald moment de keuze om mee te werken aan een voorstelling?
  - Sept - nov '08 = exploratief en focus op creatieve inbreng van de kinderen
  - dec '08 - feb '09 = input van de artistieke medewerkers (frame maken)
  - maart - mei '09 = werken aan een voorstelling + atelierwerking voor de kinderen die niet aan de voorstelling willen/kunnen meewerken

- zoeken naar duurzaamheid: jaarlijks en geritualiseerd op woensdagnamiddag?
- kunnen vrijwilligers meewerken aan de ateliers?
- is er een vorm van nazorg of opvolging van de (sommige) kinderen nodig en belangrijk?

2. Op zoek naar partnerschap met organisaties uit Sluizeken/Tolhuis/Ham

Voorstel om verder in de tijd een rondetafelgesprek te organiseren met medewerkers van:

- Kadanz (+ VZW Jong?)
- Larf!
- De Centrale
- Kopergietery
- Compagnie Cécilia – De Expeditie
- De vier basisscholen uit de buurt
- Buurtwerk + de Sportschuur

Vraag aan de organisaties is:

- feedback op het door ons geformuleerde werkvoorstel
- in welke mate of op welke manier zij eventueel kunnen/willen mee participeren

3. Geografisch en leeftijd

Eerste voorstel is om enkel te werken met kinderen die in de wijk Sluizeken-Tolhuis-Ham wonen. Werken we met kinderen uit vierde, vijfde en zesde leerjaar?

4. Ruimtes en werkplek

Het lijkt noodzakelijk om over goede werkruimtes te beschikken:

- een drietal lokalen of aparte werkruimtes
- lage drempel en herkenbaar in de wijk + vlot bereikbaar
- betaalbare huur
- mogelijkheid tot creativiteit

5. Participatie ouders

Een denkpiste is om uit te zoeken hoe of in welke mate we de ouders bij deze werking kunnen betrekken. Wordt er verwacht dat ouders hun kinderen komen brengen en afhalen, wordt er een kleine financiële bijdrage verwacht (4-uurtjes,...?), worden ze betrokken bij het eindproduct (flyers en affiches ophangen, decor helpen bouwen,...), ...?

6. Kindertheater

Hoe omschrijven we kindertheater?

Hoe omschrijven we de atelierwerking?

Hanteren we ook andere artistieke talen (plastisch, muziek,...)?

Werken we vanuit bestaand materiaal (sprookjes, kinderliteratuur,...)?

Vetrekken we vanuit de leefwereld van de kinderen zelf?

7. Financiering van het kindertheateratelier

Voorstel is dat kernteamleden de atelierwerking kunnen ontwikkelen.

Voorstel dat twee artistieke projectmedewerkers worden geëngageerd en verloond om een voorstelling te maken.

Is er naast de eigen financiële inbreng vanuit Victoria Deluxe een mogelijkheid om co-producenten of projectsubsidies te vinden? (canon-cultuurcel, Jeugd, ...?)

Kunnen we locaties in de wijk gratis of tegen een lage huurprijs gebruiken?

Kunnen we een receptieve ruimte in de wijk gebruiken om de voorstelling te spelen (eind mei 2009)?

Voor Victoria Deluxe willen Pascal Buyse, Tom Dupont, Ewoud Dutellie en Dominique Willaert dit projectvoorstel verder onderzoeken en uitwerken.

4.4. Project Auteurschap

Net als in 2007 willen we in 2008 op zoek gaan naar een auteur die voor onze sociaal-artistieke werking een kwalitatieve theatertekst wil schrijven. De bedoeling is om deze theatertekst het jaar daarop (in 2009) te ensceneren met participanten die deel uitmaken van onze basiswerking. Momenteel zijn gesprekken aan de gang met Eva Devree, die als jonge scenariste haar interesse heeft geuit om voor ons een theatertekst te schrijven.

Het is de bedoeling om in het kader van het project Auteurschap een creatiebeurs aan te vragen bij de Vlaamse Gemeenschap (creatieopdracht). De auteur wordt voor deze opdracht drie maanden voltijds verlonnd. Deze verloning kan gespreid worden over het volledige werkjaar. Victoria Deluxe begeleidt de auteur onder de vorm van toelichtende en duidende gesprekken omtrent onze werking en de doelstellingen die we met dit project beogen (omschreven onder het punt 3.5).

De in opdracht geschreven theaterteksten kunnen ook in andere contexten worden gebruikt. Dit houdt in dat ook andere organisaties of gezelschappen in de toekomst met deze theaterteksten aan de slag kunnen. Veel zal hier wellicht afhangen van de manier waarop de theatertekst wordt gesmaakt en de houdbaarheidsdatum van het tekstmateriaal. We gaan ervan uit dat binnen het project Auteurschap de teksten door medewerkers, verbonden aan onze werking, worden geregisseerd, maar niets sluit uit dat we in de toekomst ook met gastregisseurs werken.

4.5. Sociaal-artistiek project Scheldeoord i.s.m. Kunst (H)art

Op vraag van de sociaal-artistieke werking Kunst (H)art willen we in 2008 het projectvoorstel onderzoeken om een project op te zetten met de bewoners van de sociale woonblokken Scheldeoord in Sint-Amandsberg. Het project zit echter nog te sterk in een verkennende fase om in het kader van dit geactualiseerde beleidsplan meer info te verstrekken.

5. Ondersteuning van Gentse projecten en actoren

Sinds de start van haar werking probeert Victoria Deluxe jaarlijks een aantal Gentse projecten en actoren te ondersteunen. Er is de vaststelling dat het reguliere kunstenveld vrij hermetisch is en jonge en onbekende kunstenaars en/of sociaal-artistieke projecten niet gemakkelijk de kans biedt om hun projecten te ontplooiën. Men moet als kunstenaar vaak een hoge marktwaarde hebben vooraleer men door het reguliere kunstencircuit wordt opgepikt. Vanuit deze vaststelling, samen met de eigen overtuiging om onze structuur en werking ook deels bruikbaar te maken t.a.v. kleinere actoren, ondersteunen we jaarlijks een aantal projecten. Deze ondersteuning is heel divers: van inhoudelijke, infrastructurele, logistieke, promotionele ondersteuning tot co-productie en medefinanciering. In de toekomst hopen we ook in andere organisaties (CC Gent) hierin partners te vinden. We ondersteunen vooral die projecten die thematisch en/of maatschappelijk voldoende affiniteit hebben met de kerndoelstellingen van onze werking.

De onderstaande projectvoorstellen zijn nog in een onderhandelingsfase. Dit houdt in dat er een principiële toezegging is om deze projecten te ondersteunen, maar over de modaliteiten moet nog worden onderhandeld in functie van de evolutie van deze projectvoorstellen en de haalbaarheid binnen de werking van Victoria Deluxe (workload, infrastructurele en financiële mogelijkheden). Aan iedere actor werd gevraagd zijn voorstel op papier te zetten. U leest ze hieronder.

5.1. Fotografieproject voor anderstalige nieuwkomers o.l.v. Eduardo Tardaguila i.s.m. Kom-pas

Situering van het project door Eduardo Tardaguila

Bijna 6 jaar geleden is het nu dat ik in België aankwam. En nog steeds blijf ik me verbazen over het enorme verschil dat er is tussen de verwachtingen die ik had en de realiteit waarmee ik de confrontatie aanging. Alleen door als anderstalige nieuwkomer in een land te leven kan een dergelijke realiteit je deelachtig worden. Voordien, of als buitenstaander die het niet zelf heeft meegemaakt, kan je je deze gevoelens onmogelijk voorstellen. Gevoelens van isolement, falen, succes, onbegrip, ontdekking, depressie en blijdschap blijven elkaar als steeds terugkerende cycli opvolgen. Onverbiddelijk.

Je nieuwe geschiedenis bouwt zich langzaam, zeer langzaam op, steunend op de as van je verleden dat niemand kent of erkent. Je vrienden, gewoontes, smaken, nationale feestdagen glijden af naar "iets dat voorbij is" en dat 's nachts wel eens durft opduiken, als stiltes die pijn doen onder een hemel waarin nauwelijks sterren zichtbaar zijn.

Terwijl ik nu langzaam de grens van een nieuwe taal oversteek, kom ik tot de ontdekking dat ik nog een totaal ander universum van codes moet leren kennen. Culturele codes die nergens in een woordenboek beschreven staan en die nergens vermeld stonden in de 300 pagina's van mijn eerste cursus Nederlands voor Anderstaligen. Deze codes ("vanzelfsprekendheden") ontdekken en begrijpen, brengt je dicht bij de mensen van hier en laat je toe te begrijpen waarom het moeilijk is om nieuwe vrienden te maken, waarom je niet gemakkelijk aan werk geraakt, ... en stilaan groeit er een inzicht in het waarom van de zovele waaroms... Het is een weg die iemand in eenzaamheid aflegt, het is het besef dat die weg elke dag opnieuw moet worden afgelegd en het besef dat de weg langer is dan voorheen ooit ingeschat.

Gelijkaardige ervaringen hoorde ik opduiken bij de medecursisten van de taalcursussen en inburgeringscursussen, zowel bij mannen als vrouwen, bij jong en oud. Maar het Nederlands is te gebrekkig om die complexe gevoelens te kunnen uitdrukken en de cursussen zijn zo grammaticaal, vol

wetten, regels, papieren en administratie. Wanneer is er dan de tijd en mogelijkheid voor het uiten van je emoties, de beleving, voor de muziek en beelden... ?

In het project dat ik in september 2007 met anderstalige nieuwkomers opstart, is fotografie alleen een vertrekpunt, een aanzet tot meer diverse taken die de groep op zich zal nemen tijdens de cursus: technieken aanleren, met de groep op uitstap gaan, materiaal selecteren, de tentoonstelling mee organiseren, de beleving van deze ervaring uitleggen aan een publiek en bij de communicatie naar de pers toe mee verzorgen ... Doorheen het project zal elke deelnemer bij zichzelf nieuwe wegen, facetten en mogelijkheden vaststellen. De ervaring dat een relatief snelle verandering, evolutie en aanpassing een nieuwe situatie mogelijk maakt, is heel nuttig in het leven van een immigrant.

In beelden kan je gevoelens en belevingen directer kwijt dan doorheen de filter van een vreemde en onbeholpen, gestamelde taal. Voor mezelf betekende fotografie, op deze lange eenzame weg, een enorme hulp. Een soort visuele maatstaf bij het confronteren van mijn heden met mijn verleden. Foto's van toen tonen me nu een geschiedenis van verschil, een geschiedenis die voor mij tastbaar is, reëel, bestaande. Het verleden kan voor de buitenstaander onbekend zijn, of zelfs niet erkend worden, genegeerd worden. Voor de nieuwkomer kan het verleden verglijden: de herinneringen worden vager. Foto's blijven een bewijs en ondersteunen de eigen identiteit. Tegelijkertijd helpen ze om de idealisering van het verleden tegen te gaan. Ze dienen ook als maatstaf voor mijn heden, voor mijn kleine en grote realisaties, een bewijs van de weg die ik al aflegde, de weg in de richting van mijn dromen, de weg waarop ik nieuwe mensen - Belgen en nieuwkomers - leerde kennen en die blijf gaven om dezelfde interesses en passies te delen. Het zijn nieuwe vrienden, nieuwe sterren die beginnen te fonkelen boven de horizon van dakpannen en eeuwenoude kerktorens. Doorheen de gedeelde interesses en passies wordt het mogelijk om onze verschillende codes te begrijpen, te erkennen. En zo begint een muur langs beide kanten tegelijk af te brokkelen.

Methodologie van de workshop fotografie

Via een affiche en een bezoek aan de inburgeringsklassen voor anderstalige nieuwkomers in Kom-Pas Gent worden 10 à 15 volwassen nieuwkomers geworven voor het project. Gedurende drie maanden volgen deze nieuwkomers wekelijks een fotografieworkshop van 3 uur onder leiding van fotograaf Eduardo Tardáguila. De workshops gaan door in het nieuwe lokaal van Victoria Deluxe, in Dok Noord 4 – Hal 25 te Gent.

Tijdens de sessies komen verschillende facetten van het digitale en analoge fotograferen aan bod: algemene basistechnieken, het nemen en evalueren van foto's, het digitaal monteren. Er zijn verschillende fotografie-sessies voorzien in diverse omstandigheden: overdag in de stad, in een fotostudio, bij valavond. Alle ervaringen worden uitvoerig besproken in groep. Daarnaast is er ook één workshop 'pinhole' o.l.v. een externe docent, de fotografe Mira Heja. Hiermee wordt het principe van het fotograferen duidelijk. Een bezoek aan het fotografiemuseum van Antwerpen biedt een kennismaking met visies van andere fotografen. Naar het einde toe er is ook een filosofieersessie waarin de nieuwkomers hun 'positie', hun 'ervaring als nieuwkomer' uiten en tekstmateriaal genereren die de beelden tijdens de tentoonstelling zullen begeleiden.

De selectie van de foto's, het voorbereiden van de expositie, het aanmaken van een brochure, wordt besproken in groep. De verdere uitwerking van de tentoonstelling wordt gedurende één maand voorbereid door de groepsbegeleider in samenwerking met Kom-Pas en Victoria Deluxe.

De vernissage en eerste tentoonstelling gaat door in het onthaalbureau Kom-Pas. Het doelpubliek is de integratie-, welzijns-, sociaal-culturele- en onderwijssector. Doel is dat de tentoonstelling nadien diverse plaatsen aandoet voor een breed publiek.

Het project is uniek in die zin dat de begeleider zelf (ex)nieuwkomer is en het hele proces in handen van nieuwkomers is. Het kiezen van de onderwerpen, het maken van de foto's en de selectie achteraf gebeurt door de nieuwkomers. Dit zorgt voor bijzonder beeldmateriaal. Het kan voor Vlamingen een interessante ontdekking zijn om te zien hoe nieuwkomers in een fase van eerste kennismaking met onze cultuur en in contact met hun eigen verleden, onze leefomgeving in beeld brengen.

Doelstellingen

1. Sociaal-cultureel groepsproces en empowerment van de deelnemers in hun gevoel van eigenwaarde, hun zelfexpressie en het bouwen aan een sociaal netwerk versterken.
2. Educatief: deelnemers leren technieken van analoge en digitale fotografie, een andere manier van communicatie.
3. Visueel antropologisch: het genereren van beeldmateriaal rond de beleving van nieuwkomers in België, door henzelf gevisualiseerd.
4. Fotografisch eindproduct - foto's en een fototentoonstelling: materiaal dat andere mensen verbaast / verleidt / prikkelt, een vorm van cultuuroverdracht en sensibilisering door inzicht te geven in de beleving en de cultuur van nieuwkomers.

Artistieke coördinatie: Eduardo Tardáguila

Met de steun van: Kom-Pas Gent vzw, Victoria Deluxe vzw en de Vlaamse Gemeenschap

5.2. 'Vlasmarktproject' o.l.v. Eric Kempeneers

Motivatie van Eric Kempeneers

"De psychiatrische zorg blijft geamputeerd van een degelijk sociaal psychiatrische aanpak. Wie vaak de Vlasmarkt voorbijkomt, kan het weten". Ik verwijs naar het voorwoord in Magazine Deluxe nr.3 van 2007. Als deelnemer bij de Figuranten en bij Union Suspecte was ik reeds betrokken bij het socio-artistieke werk en als barman op de Vlasmarkt en in de Kinkystar nog wel, ook een socio-artistieke vereniging trouwens, was ik ook wel eens getuige van het "gekke gedrag" dat soms als "passend" in dit "decor" werd ervaren. Mijn ervaringen op de Vlasmarkt leerden mij een andere doelgroep kennen die mij fascineerde en tevens ook mijn vrienden werden.

Een onaangesproken niche in het socio-artistieke veld: zij die wel kunst willen maken en deze narcistische en elitaire discussies niet aan zich laten voorbijgaan. Maar deze rusteloze, besluiteloze, krachteloze, nutteloze en lusteloze van de nacht bevullen wel het warme nest van wat een gezellige toeg in een café kan zijn. Deze over gekwalificeerde leeghangers, deze over gediplomeerde klaplopers, die het niet zouden pikken om het paternalistische karakter van sommige socio-artistieke projecten te ondergaan, waren blij dat iemand plots zei: "Laten we iets maken en het zal kunst zijn en het zal niet over ons gaan", wat natuurlijk het reinste zelfbedrog is want alles gaat altijd en alleen over ons.

De doelgroep

Masters in de sociale studies, in de sociologie, de Germaanse filologie, de A3, de A2 en enkele showballetdanseressen. Of zoals een van de deelnemers opmerkte: "Dit asociaal-artistiek project is eigenlijk een socio-artistiek project voor één deelnemer, namelijk mezelf, en zij zijn allen mijn begeleiders."

Waar het zou over kunnen gaan

Over Jeffrey's lichaam dat te kort is voor zijn gewicht.
Over de verveling volgens Awee Prins.
Over onwettige afwezigheid.
Over gieren die geen cadavers meer vinden.
Over het feit dat ik de Koude Oorlog heb meegemaakt.
Over de tevreden meerderheid.
The point of no return.
The point of no revolution.
Voorbij stilstand en beweging (Peter Sloterdijk).
Over de moeilijke vragen uit de dagboeken van Max Frisch.
Over het feit dat niet de vergrijzing de grootste kwaal is maar wel de versuffing.
Over het belang van Tapdance in het Vlaamse theaterlandschap.
En over nog veel meer.

Werkwijze

Ik (Eric Kempeneers) heb bij de eerste ontmoetingen ondervonden dat ik de deelnemers voorzetten zal moeten geven. Eens de bal aan 't rollen is, zullen zij met interessant materiaal komen. Qua vormgeving omring ik me met ervaren mensen want ik weet dat daar niet mijn grootste kwaliteit ligt. Wat sound en muziek betreft, kan ik alles van deze deelnemers leren. Mijn taak bestaat er in te monteren en mij toe te leggen op waar ik het sterkste in ben en dat is spelbegeleiding. Met de tips van Dominique Willaert zou het wel eens muziektheater kunnen worden. Choreografie geef ik uit handen want daar heb ik twee deelnemers met veel goesting voor.

De werkperiode

Graag wil ik midden november 2007 starten met 1 à 2 samenkomsten per week om in juni 2008 een eerste toonmoment te realiseren en er uiteindelijk in oktober 2008 te staan met een afgewerkte voorstelling.

Onze vraag aan Victoria Deluxe

Waarmee kan u ons helpen? Hebt u repetitieruimte, financiële en/of logistieke steun?
In hoeverre kunnen we andere partners aanspreken en hebt u voorkeuren?
Waar en wanneer kunnen we voorstellingen plannen?
En alle andere vragen die ik nu vergeten ben wegens te weinig ervaring in ondernemen.

5.3. 'Zonder delirium valt niemand van het dak' o.l.v. An Vanderghote

Een muziektheatervoorstelling met één actrice, een koor van 3 muzikanten en een zanger. De voorstelling vertelt het verhaal van de evolutie van een jonge vrouw die geconfronteerd wordt met de manisch-depressieve stoornis en hoe zij daarmee omgaat.

De voorstelling wordt geregisseerd door An Vanderghote die de grote verhaallijn uitzet en tijdens het repetitieproces door improvisaties met de actrice en het koor tot de neerslag van een volledige partituur komt (tekst, muziek, zang). Daarvoor gaat zij samenwerken met componist Joachim Brackx, actrice Caroline Meerschaert, dramaturge Mieja Hollevoet en theaterdocente/ regisseur Kiek Wishaupt.

- An Vanderghote :Toneelacademie Maastricht, afgestudeerd in de PTO- opleiding als regisseur/dramadoccente.
- Joachim Brackx : Conservatorium Gent, afgestudeerd als componist. Zanger, muzikant.

- Caroline Meerschman: Toneelacademie Maastricht, studente aan de PTO- opleiding regisseur/dramadocente. Actrice
- Mieja Hollevoet: UIA Antwerpen, afgestudeerd als theaterwetenschapster. Dramaturge, theaterregisseur, werkzaam als theaterdocente aan Conservatorium Gent
- Kiek Wishaupt: Toneelacademie Maastricht, docente spel en theatermaken.

Repetities

- Data: Repetities van januari t.e.m. april 2008 : 1x per week overdag (4 uren) (uitgezonderd week kerstvakantie, krokusvakantie en eerste week paasvakantie)
 Repetities van 5 mei t.e.m. 17 mei: 3 dagen per week overdag (6uren)
- Ruimte: Een repetitieruimte in overeenstemming met de grote van de theaterzaal van Larf
 Repetities van 5 mei t.e.m. 17 mei: 3 dagen per week overdag + generale (6uren)

Voorstellingen

- Data: Voorstellingen op woensdag 21, donderdag 22 en vrijdag 23 mei 2007
- Zaal: De theaterzaal van Larf of een zaal van dezelfde grote en intimiteit: dus een eerder kleine zaal voor ongeveer 70 toeschouwers)
- Materiaal: Licht- en klankmateriaal (nader te bepalen)
- Technicus: Licht- en klanktechnicus aanwezig op bepaalde repetities in samenspraak met de regisseur. Aanwezig op de drie voorstellingen. Ontwerp van de aankondiging in samenspraak met de regisseur
- Promo: Bekendmaking van de voorstelling via de gangbare kanalen van Victoria Deluxe (Affiches, flyers, mailing...)

5.4. Tiens Tiens – De andere k(r)ant van Gent

Visie en uitgangspunten

Wij, de mensen van RADAR, geloven in de waarde van een open samenleving. We achten verscheidenheid waardevol maar stellen tendensen vast die de maatschappij in een andere richting sturen. Tegen die tendensen van geslotenheid willen we actief ingaan. We weigeren een passieve rol aan te nemen. Daarom engageren we ons om op regelmatige basis een krant te publiceren. De kern van deze krant is het fenomeen stedelijkheid omdat we menen dat de stad de motor van de maatschappij is.

Gent is de stad. RADAR is onze groep. TiensTiens is onze stadskrant. TiensTiens wil een netwerk vormen voor de sociale bewegingen en bruggen slaan naar de bewoners. Daarom willen we per nummer op zoek gaan naar verhalen, getuigenissen en 'goede praktijken' die andere stadsbewoners kunnen inspireren. Zo versterken en dynamiseren we het sociale weefsel. Dat is onze bijdrage aan een nieuwe vorm van stedelijke democratie. TiensTiens brengt berichtgeving over lichtpunten en donkere gaten in de stad en dat altijd vanuit een betrokken invalshoek. We willen de buik van de stad laten horen omdat we geloven in de kracht ervan. TiensTiens wil daarbij een eigen journalistiek pad bewandelen. We denken dat de tijd hiertoe rijp is. We weigeren de voorgekauwde formats van de grote mediabedrijven te slikken of als zaligmakend te erkennen. We weigeren ons daarover te beklagen. We willen een alternatief zijn, de andere stem, het tegengewicht.

TiensTiens is een platform waar ideeën en initiatieven vanuit een geëngageerde invalshoek aan bod kunnen komen. Elke bijdrage, in de ruimste betekenis van het woord, is welkom. De redactieraad verbindt zich ertoe naar eer en geweten te oordelen of de bijdrage waardevol is voor het project. Onze wereldverbeterende energie zal de stad in een ander licht stellen.

Doelstellingen

- Het in kaart brengen van stedelijke problemen, uitdagingen en initiatieven en het uitwerken van een sociaal geëngageerde visie op stedelijkheid.
- Een platform bieden aan individuen, groepen en organisaties die zich inzetten om de stad boeiend, leefbaar en/of rechtvaardig te maken.
- Het versterken en dynamiseren van netwerken in de stad, het bijdragen aan stedelijke democratie en het tegengaan van tendensen van uitsluiting en geslotenheid.

5.5. (Kinder)fanfare i.s.m. Buurtwerk Nieuwland en Samenlevingsopbouw

Onder impuls van Bob Vandeputte en Dieter Vanfleteren werd aan Victoria Deluxe gevraagd of we mee het voorstel van een (kinder)fanfare willen trekken. Dit voorstel sluit aan bij de 'boom' van fanfares en Murga's (fanfare van bij de Vieze Gasten, Vooruit met de kuit, Va Fan Fahre, 't Schoon Vertier,...). Het sociaal-artistische project 'TRONO2007' dat door Victoria Deluxe en de wijkschool De Buurt in de zomer van 2007 werd opgezet, wakkerde de creatieve geesten van enkele wijkbewoners aan. Bij hen is het idee ontstaan om binnen de wijk Sluizeken-Tolhuis-Ham te starten met een fanfare.

In de eerste plaats wil men in de zaal van het Buurtcentrum wekelijkse repetities opzetten voor iedereen uit de wijk die graag muziek wil maken en deel wil uitmaken van een fanfare. Tezelfdertijd zou er met de kinderen uit de vier basisscholen uit de wijk op woensdagnamiddag gerepeteerd worden. De bedoeling van de initiatiefnemers is gericht op een samenwerking tussen de kinderen en volwassenen.

Victoria Deluxe wil samen met het Buurtwerk en Samenlevingsopbouw Gent dit project coördineren en mee financieren. Het project zit nog in een embryonale fase en zal in de nabije toekomst verder worden uitgediept en geconcretiseerd.

5.6. Klup Art-istik

Victoria Deluxe wordt één van de Gentse partners in een project dat Klup Art-istik (o.l.v. Mout Uyttersprot en Stefan Zajc) wil realiseren. Dit overkoepelende sociaal-artistische project wil in april 2008 gedurende een tweetal weken werken rond het thema 'gelijkheid van kansen'. In het kader van dit project wil Victoria Deluxe gedurende een aantal dagen in de Gentse binnenstad een openbaar onderzoek opzetten rond vormen van ongelijkheid die Gentse burgers in hun dagelijks leven ervaren. Het resultaat van dit openbaar onderzoek zal in de publieke ruimte worden gepresenteerd en beoogt de zoektocht van hoe we op een positieve manier met de actuele diversiteit kunnen omgaan.

6. Internationale werking in 2008

In 2008 stelt Victoria Deluxe geen internationale samenwerking voorop. In de voorbije jaren ontwikkelde Victoria Deluxe een internationaal parcours met projecten als Rantsoen (i.s.m. Quarantine – UK), Infowarroom (i.s.m. De Balie – NL, The Red House – BUL), Autonome Beeldvorming (i.s.m. AMAC – Zuid-Afrika) en TRONO2007 (i.s.m. COMPA/ Teatro Trono – Bolivië). Deze internationale samenwerkingsverbanden werden verzilverd in een internationaal colloquium in Vooruit in november 2006.

Ondanks dit parcours ontvingen we weinig inhoudelijke steun van de beoordelingscommissie en slechts een geringe financiële ondersteuning vanuit de Vlaamse Gemeenschap. Het initiatief uit het veld naar internationalisering wordt niet omgezet in een adequate beleidsmatige ondersteuning. Om even rust op dit gebied in te bouwen, beslisten we om in 2008 geen internationaal samenwerkingsverband op te zetten. In 2008 willen we wel een projectpublicatie rond de samenwerking met Teatro Trono (zomer 2007) realiseren. In deze publicatie willen we verslag uitbrengen van de visie waarmee we dit project hebben opgezet en een verslag van het werkproces van dit internationale sociaal-artistieke uitwisselingsproject. In de publicatie willen we een interactie tussen de begeleiders, vrijwilligers, artistieke medewerkers en participanten opzetten door middel van woord en beeld.

We steken onze ambities omtrent internationale samenwerking echter niet in de koelkast. Met Teatro Trono willen we een band behouden. Bij beide organisaties leeft de hoop om in de toekomst nog te kunnen samen werken. Als alle randfactoren meezitten, trachten we een nieuw project op te zetten in de loop van 2009.

Inhoudelijk zijn we sterk overtuigd van de idee om internationalisering van ons werkveld samen te ontplooiën met twee andere Gentse sociaal-artistieke werkingen: *Bij de Vieze Gasten* en *Rocsa*. Dit kan het mogelijk maken om zowel inhoudelijk als productioneel de krachten te bundelen en op die manier ook tot een grotere uitwisseling van knowhow, kennis, kunde en visies te komen. We hopen in 2008 hier inhoudelijke gesprekken rond op te zetten. We hopen eveneens dat de beoordelingscommissie haar visie omtrent internationalisering verruimt en dat Kunst&Democratie in deze een ondersteunende en trekkersrol kan opnemen.

8. Tot slot - Bijzondere aandacht en zorg t.a.v. de meest kwetsbaren

Ook in 2008 wil Victoria Deluxe de sociale rechten van de meest kwetsbare burgers verdedigen en de zorg t.a.v. de meest kwetsbaren opnemen als basisdoelstelling van onze werking. De voorbije jaren zijn we getuige van de steeds groter wordende kloof die er zich binnen onze samenleving ontwikkelt. We kunnen niet anders dan vaststellen dat de door de vrije markteconomie gedomineerde samenleving in toenemende mate schrijnende vormen van ongelijkheid produceert.

Heel wat van onze participanten hebben het lastig op de verschillende levensdomeinen. We zien een toename van de instroom van participanten die vanuit psychiatrische of justitiële instellingen worden doorverwezen. Aansluitend op de stelling van Loïc Wacquant zijn we helaas getuige van hoe de 'armen' steeds vaker en steeds strenger worden gestraft.¹ Vlaanderen is één van de meest welvarende regio's van de wereld, maar de manier waarop we met de meest kwetsbaren omgaan tart vaak elke verbeelding. We stellen volgende zaken vast bij participanten die deel uitmaken van onze werking:

1. Heel wat burgers beschikken over een te klein inkomen. Voor mensen die van een vervangingsinkomen leven, rest er na het betalen van de huur en de vaste kosten vaak nauwelijks nog iets om van te leven. Veel van die burgers zijn niet werkonwillig maar werkonbekwaam (door psychisch lijden, het ontberen van de nodige papieren, door een cumulatie van tegenslagen als echtscheiding, verlies van sociaal netwerk,...)
2. Heel wat burgers kampen met enorme huisvestingsproblemen: ofwel vindt men geen betaalbare huurwoning meer, wordt men gediscrimineerd op de private huurmarkt, moet men jarenlang wachten op een sociale woning,... Er is ook een groot tekort aan betaalbare huurwoningen. Je kan als overheid wel het privé-bezit promoten, maar niet zonder beleidsmaatregelen te nemen die de meest kwetsbaren een dak boven het hoofd waarborgt. De gestegen huurprijzen maakt ook dat er sociale verdringingsprocessen ontstaan waarbij heel wat van onze participanten in 'konijnenkoten van 400 euro' terecht komen. We hopen dat t.a.v. de toekomst de diverse overheden meer aandacht zullen hebben voor de toegenomen huisvestingsproblematiek en hopen dat projecten die het samenwonen stimuleren niet meer tot inkomensverlies bij de burgers zal leiden.
3. De hulpverlening is in die mate geprofessionaliseerd dat we steeds vaker een onwil en onkunde merken om met de meest kwetsbare burgers te werken. Ofwel zijn die te arm, te verslaafd, te psychisch ziek,... ofwel wordt hun hulpvraag niet binnen de werkuren geformuleerd, waardoor heel wat burgers met hulpvragen letterlijk in de kou komen te staan. Naast de intramurale zorg merken we heel weinig van de sociaal psychiatrische zorg, die nochtans onontbeerlijk zou moeten zijn binnen de Vlaams geestelijke gezondheidszorg. Heel wat participanten binnen onze werking kampen met ernstige psychische problemen maar ontberen de nodige zorgmogelijkheden. Steeds vaker worden mensen met psychische problemen geïnterneerd. Hun voorlopige invrijheidsstelling gaat steeds gepaard met een 'zwaard van Damocles' dat boven hun hoofd hangt. Het leger justitiële assistenten zouden wij graag vervangen zien door een ruimer en sterker netwerk aan basiswerkers en hulpverleners.
4. Ondanks de vele manifestaties, de publieke oproep van vele burgers, priesters en werkgevers om goed geïntegreerde mensen zonder papieren te regulariseren, blijven duizenden mensen hier noodgedwongen in de illegaliteit verder leven. Dit houdt in dat ze nauwelijks over rechten beschikken en haast volledig worden overgeleverd aan de vrijwillige inzet van de burgerbevolking. Sinds kort heeft het OCMW van Gent de dringende medische hulp t.a.v. mensen zonder papieren strenger gemaakt. Deze maatregel wakkert het ontmoedigingsbeleid t.a.v. mensen zonder papieren

---

¹ Wacquant L., (2007), *Straf de Armen*

sterker aan en duwt hen nog meer in een vergeetput. We kunnen onszelf wel een beschaving noemen, dwepen met de Verlichtingsidealen, oproepen tot het leren omgaan met diversiteit,...doch dit zijn slechts holle slogans en loze kreten wanneer we er niet in slagen om de noden van de meest kwetsbaren te ledigen.

5. Steeds meer organisaties en actoren uit het welzijnswerk slagen er niet meer in om beleidskritisch te zijn. De afhankelijkheid t.a.v. het beleid veroorzaakt heel vaak een conformerende en pragmatische houding t.a.v. de diverse overheden. Dit terwijl een democratie in hoofdzaak fungeert door het aanmoedigen en ondersteunen van kritische tegenspraak met het oog op het vergroten van het welzijn van de meest kwetsbare burgers. Beleidsmatig worden veel beslissingen vooraf genomen en nadien uitgevoerd. Vanuit onze werking streven we naar een verhoogd medezeggenschap van onze burgers. We voelen dan ook veel affiniteit met de bewegingen en organisaties 'waar armen het woord nemen'.
6. Burgers met een gering inkomen verzanden steeds sterker in sociaal isolement. In een samenleving waar consumeren tot gemeengoed is geworden, ontstaan sterke uitsluitingsmechanismen t.a.v. die burgers die niet (meer) kunnen of willen consumeren. De vrijetijdsbesteding veronderstelt heel vaak dat men over voldoende financiële middelen beschikt om te consumeren. We hopen dan ook dat onze werking nog sterker het karakter van een 'vereniging' krijgt die diverse vormen van gedragenheid en solidariteit aanmoedigt. Op die manier streven we naar meer sociale cohesie tussen diverse groepen burgers.
7. De toenemende werkdruk en flexibilisering van de arbeid maakt dat heel wat burgers zich niet meer kunnen inschakelen binnen het reguliere arbeidscircuit. We hopen dat ook andere vormen van tijdsbesteding (vrijwilligerswerk) worden erkend als nieuwe vormen van zin- en betekenisgeving die een wezenlijke bijdrage leveren aan onze samenleving.

Cultuurparticipatie kan onze samenleving verzoeten maar Victoria Deluxe weigert om cultuurparticipatie los te zien van de bestaansvoorwaarden van haar participanten. Dit houdt in dat onze sociaal-artistieke praktijk haar artistieke middelen inzet als een motor of katalysator om te werken in de richting van meer sociale rechtvaardigheid en gelijkheid. Ook in de toekomst willen we veel zorg besteden t.a.v. de meest kwetsbare burgers. We realiseren deze doelstellingen op velerlei manieren: de uitbouw van een sterke vrijwilligerswerking, de centrale plaats van de participanten en vrijwilligers in onze werking, het hoofdzakelijk investeren in personele middelen en het streven naar lage productiekosten, het belang van voedsel als primaire bestaansvoorwaarden, het zoeken naar gepaste huisvesting, opvang van participanten in noodsituaties, individuele begeleiding en support,...

We proberen deze zorg en support te realiseren binnen een ethisch kader waarbij we ons *handelen* permanent bevragen en afstemmen op de visie en missie van Victoria Deluxe. Dit houdt onder meer in dat elke medewerker zich tracht te verhouden tot het gedeeld belang waar we met onze werking willen voor staan.

Waar nodig en op aangeven van de participanten organiseren we met Victoria Deluxe maatschappelijke acties die inhaken op de signaalfunctie die we willen voorstaan. Concreet betekent dit dat we mee manifesteren, debatten organiseren, in opstand komen t.a.v. iedere vorm van onrecht die de burgerbevolking kwetst of uitsluit.

We zijn de vele vrijwilligers, participanten, medewerkers en bestuursleden dankbaar voor hun inzet en zorg ten aanzien van de werking van Victoria Deluxe. Ook de subsidiërende overheden zijn we dankbaar voor hun ondersteuning van onze organisatie. We hopen nog vele jaren te kunnen doorgaan om onze meerwaarde ten aanzien van heel wat kwetsbare en gekwetste burgers te bestendigen.

Dominique Willaert voor Victoria Deluxe VZW